

38490

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2,

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ జూలై 7 వ తేది సోమవారము

No 58

సంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర నిజవైశాఖమాస బహుళ దశమిం.

సంచిక ౫౮

యుద్ధము !!!

పటములు.

యుద్ధపుపటములు 12 పుటలుగల ఒక సాక్షియైన పుస్తకము. ప్రతిపుట 20 x 15 అంగుళముల ప్రమాణ గలిగిన పట్టమైన కాగితమునూప ముద్రింపబడియున్నది.

ఈ పటములలో యుద్ధపు వేడుకలు, ఆకాశసందలియుద్ధములు, నావికాయుద్ధములు, వాయువిమానతంత్రములున్నవి. ఇంగ్లండు, ఫ్రాంసు, రషియా, స్వీడన్, జర్మనీ, ఆస్ట్రీయాదేశములలోని వేడుకలున్నవి. జార్జియా దేశము, బెల్జియముదేశపు రాజుగారున్నవి. ఫ్రాంసుదేశపు (వెసి డెంటు) గారున్నవి. జర్మనీదేశపు కెయిజరుగారున్న పుస్తకములు తెలియున్నవి.

పటములుగల ప్రతిపుస్తకముతో కూడ, ప్రతిపటమునుగూర్చిన వివరము ఆరవమా, తెనుగు, కన్నడ భాషలలో వ్రాయబడియున్నది.

ఈ పుస్తకము మిక్కిలి చక్కగా ముద్రింపబడియున్నది. మరియు అందరికి ఇంపుకపుట్టింది, యెప్పుడు చూడక అలంకారమును కలిగించును.

తగినన్ని పుస్తకములే ఆయాదేశమున్నవి. అవిభక్త్యకామునుచే మీ భరణాస్తులను పంపుడి.

ఒక్కొక్కదానికెల రూ. 1 0 0. ౨. ౨. ౩. ౪. పోస్టువ్యాసా రూ. 1 4 0.

మెథాడిస్టు పబ్లిషింగ్ హౌస్, 9 మచుంట్ రోడ్డు, మదరాసు.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్య సేవ ప్రాచీనతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరారాధన, మహాబ్రాహ్మణ, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరుచుచున్న మహాసాగ్రామచరిత్రము సయిత మొక్కింది విషయము లతో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గగుర్తు నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రణాళికముల యుద్ధసానుగ్రుల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను చెల్లుపు 400 పటములు దీనియందు ప్రచురింపబడి యాంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యములం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయొక్కతయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అగ్రసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిట్టితీరుండియును (చందాదారులును కానివారును) దిరభాస్తులను బాపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును. దిన సాలపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేటి, మదరాసు.

డబ్బు ఆదాయము చేసుకొనుటకు

మీకు కావలసిన నామానులు మదరాసు ఎన్. పి. జనరల్ నేటర్వరొడ్డులో వీరవాలు కుష్టులు మున్నగు పనులు జేయుచున్న డి. పి. రావు అందు కంపెనీ వారివద్ద కొనండి.

మీకు అన్ని విధముల తృప్తిని గలిగించుట సత్వము. వెలస్వల్పము, గుణముధికము, మిక్కిలి సుందరము, చక్కనిది.

మీకు యితరచోట్ల పనియిచ్చుటకు ముందుగ మమ్ముల వద్దకుంపుడు. సచిత్రమును కేటలాగు ఉచితముగ బంపబడును.

గ్యాలరీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు తోపియిచు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేమేభాగములు యేమేపనులుచేయునో అది తెలిపే యింపును స్వల్పముగాచేయు రీతియను యాసుంకముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా గుహితకాలలో, యూరోపియన్ మోరకల్ల నేర్పించుచును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపుచును. యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. జూలై 1వ తారీఖున క్లాసు ప్రారంభ మైనది. జూలై ౧౦ 11వ తేది లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒకవోటు కొరకగులు. ఈ క్రింది సుదహరియవారికి వ్రాసికోవడు.

గ్యాలరీ లండన్ కో. బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

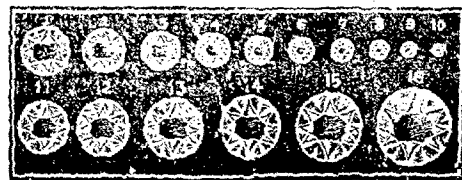
ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

షరావు వర్తకులు, మదరాసు శబ్దము.

తంతి నిలాపము:— "ఉమ్మడియార్"

ఇందుక్రింద కనుపరచివేట్లన్ని ఇతరమైనవన్నీ బర్మాసైన్యకు తగుమైనట్లు ఇమిటేషన్ కేంపులున్న వైక్రాంతములు వస్త్రరా కనులములున్న బేషకాసులు అణకాసులున్న బుగారుపు నగలున్న మైరాన్ముగల నగలున్న కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు అర్జును పంపుచురని ప్రార్థించుచున్నాము.

బావులు - వానివిధములు.

శ్రుతిబలమున బట్టి బావులు రెండువిధములగుచున్నవి. వాటి నేలమీదను నుండునీల (పచ్చమట్టి నీల) బావులను యు రెండవవిధములుగవు. వీరిలో భాతినీల నూతులు, సామాన్యముగా గృహకృత్యోపయోగార్థమే తప్ప మైదుపంటలకంతగా నుపయోగకరములు కానేరవు. వాతినీలలందు నుండులోయలో వృక్షముల జేరుకొను నీటిచెరువులు వృక్షాలవల్ల ఉపయోగము నూతులకంటె నెక్కువగా కల్పించుచున్నది ఇకను, వండునీలనూతులలో, లోమట్టుమున, ఇసుకపొరకలిగిన నూతులే మనకు నుపయోగించును. ఇసుకకు నీటిని నిమగ్నమున క్రిక్కిలదు. ఒకయొకరమునకు లోమట్టుమున పడియును గల దళముగల ఇసుక యున్నయెడ, ఆయసుకలోని నీటితో, ఆయసుకమంతయు రెండున్నర అడుగులలోను నీరునిలుచుటగా తడవవచ్చును. సర్వసామాన్యముగా వండునీలను ప్రతిభూమియందును ఆభూమికి వలయునంత నీరు లోమట్టుమున నుండనేయుండును. ఆయా యోగ్యభూగర్భములలో మట్టిపుర్రలవివిధముగాగవు. కాని వండుమట్టి నీలలో ప్రతిభూమిని రూపము 150 అడుగులలో భుక్తు లోపున 10 అడుగుల ఇసుకపొర తప్పక చిక్కిచున్నది. అనగా వండుమట్టిగల చోటుల నెల్ల 150 అడుగుల లోతులో వలన ఉపరిభాగమును 2½ అడుగులవరకు నీటితోనింపదగు నీటి సదుపాయము భూగర్భమున నున్నది. ఇట్టి పుష్కలమగు నీటిసదుపాయమును సరిగా నుపయోగించిచో చాచాపు సగమువంతు సాగుబడిభూమిని ఈనీటితోనే తడవవచ్చును. ఇక ముప్పటి, అతిముప్పటి, అనాముప్పటి, సంకటములను గూర్చిన విచారమే యవసరముకాదు. కాని 150 అడుగులలోను అంతరే, అంతలోను నీరు వైకివచ్చుట అసాధ్యముకదా! అంతలోనునీరు ఆకాశమును ప్రాయముకదా! అందుచేత, పూర్వకాలమున నిట్టిమాటలు పొందునగాని, ఈలోలో ఆనాటి అసాధ్యములన్నియును సుసాధ్యములగుచున్నవి. వనీన 'బోరింగు' (కనీ నీత) పద్ధతులవల్ల పాతాళగంగను కూడ వైకిలాగుచుండుట యెల్లరకు తెలిసినదియమే. ఇట్టి బోరింగుపనిచేత, భూగర్భమున నిమిషముగ నీటిని వెలువరించినయెడ, నొకవత్సరముపాటు వృషిండువు అను మాటలేపోయినను, అనీటితోవత్సరాంతము వరకు వలయుపంటను పండించవచ్చునట్లు తోపకపోదు.

అంత ను సాధ్యమయినయెడల, ఏకారణమున నింతవరకు దానియొద్ద దానిని దానివట్టి యుంచినారేమి? వండునీల లోనను అనాగృహములలో పంటలేక దేవతాధీనములగుచున్న జేమి? యది యడుగవచ్చును. దీనికి రెండుకారణములు కన్పట్టుచున్నవి. ఒకటి, ఆయాపొలముల రయితులకు తగునగు సామానులేక, అనగా తగినన్ని ఎడ్లుగని, నునమృతగాని లేని కారణమున అంతలోనునీరుకొనుటకుటలుగాకున్నది ఇందును సంద్రాధారమేమందు. దీనిని గుఱించి మునుందు చెప్పెదము. ఇక రెండవకారణమే మనగా, ఆయాపొలములందు ప్రకృతి సిద్ధమైన సంకటములు నీరుకట్టకు అడ్డము వచ్చుచున్నవి.

ఇసుకను నీటినిండి నేరుకలిపినాటికి మోసములేకుండ న్నిట్లు తీసికొనవలసియున్నది. ఒక్కనూతని త్రవ్విన తరువాత ఇసుక పొరయు నీటియూటయు కన్పట్టును. అటు పిమ్మట మామూలుగా నూతచట్రము (యండిగము లోనికదింపి దానివైన యిట్టికగోడ కట్టుకొందురు. అప్పుడు యెన్ని నీళ్లు అయినను తోడుకొనవచ్చును. తోడిన కొలది మంచినిగూరు చుండును ఇక సంకటమేమి? బాగుగా ఆలోచించిచో నీటినిచేరుమండగా, నీటియొక్క యూర్ధ్వగ మన జేగముతో కొంత యిసుకనుకూడ నీరులాగుచున్నది. అట్లయితేగా తోడగా, కొంచెము కొంచెము ఇసుక నూతచట్రము అడుగునండి నూతగుట్టులో నీక కిగుచున్నది. కొంతకాలము వాడుక జరుగునీకి, నూతచట్రము దిగబడి, పునాది చేసరి, గోడ అంతయు పగులుటగాని కూలుటగాని తటస్థమవును. కాన వీనినితోడుకొనుకప్పుడు, ఆయాగమనములో నిసుకను నీడుకొని రాకుండ, దానినిండి చేరు పరచి, ఇసుక ప్రారంభములో వలెనే నూతచట్రమును పునాదిని ఆపునట్లుగా చేయుటయే, ఈ "వడకట్టుబావులకు" ప్రకృతి సిద్ధమైన సంకటము.

ఇందుకొక పరిహారము కలదు. గూతని త్రవ్వనప్పుడే త్రవ్వెదముగా చేయవలెను నచ్చుచున్నచో చూచిన, కొంత లోతున తోడి మన్నుగాని, లేక, కంకరపొరగాని కన్పట్టును. దీనికొండనే యిసుకపొరకూడ చిక్కినయెడ, అట్టినూతని యుపయోగకరముగా చేసికొనవచ్చును. ఎట్టులనగా, నూతచట్ర

మును(యండిగము) బలమైనట్టియు అచ్చుగునట్టియు లేకడి లేక కంకరపొరమీదనే యున్నవలయును. అటుపిమ్మట, ఈ కంకర పొరలోనుండి యిసుకపొరలోని గొయ్యి, సారంగము మాదిరిగా త్రవ్వవలయును. ఈసారంగములోనుండి యిసుకలోని యూటినీరు కంకర వైరవ నులును. అప్పుడుకూడ నీటిజేగముతో కొంతయిసుక వచ్చి ఆకంకరపొరయడుగున నొకలోయ చేసినయెడల, నది యుపకారయేకాని, యపకారకానేరదు. మనముచేసిన సారంగము ఎంతయున్నను కంకరయడుగున లోతులోని యిసుకయొక్క ఉపరిభాగమంతయున్న అంత యూట మెచ్చును. మరియొకలాభము కూడ కలదు. ఈలోయ పయిని కంకర నూతచట్రమును (యండిగము) కానూతులయేగాక, లోయకు నది యొకమాదిరిమూతగా వినియోగించి, ఆవైన నిసుకను దానియవండ నాపు జేయుచున్నది. కావున మునుపు నిరుపయోగమగు నిసుక నూతులు, ఈ పద్ధతిమీద కట్టిన యెడల పూర్వపు సంకటము మరలుటయేగాక, లోపలి విస్తారమగు ఇసుక పరపు టూటినీరు దొరకుచున్నది. ఇట్టి నూతులను కట్టుటకు మామూలుకంటె తక్కువధనమే చాలును. అంతలోనును త్రవ్వ నక్కరలేదు; అంతవెద్ద గర్భమును అక్కరలేదు. చట్రము చిన్నదిగానుండినను చాలు; కట్టడము ఇటుక, గచ్చు, నున్నము మొదలగునవి స్వల్పముతోనే సరిపోవుచున్నవి. కాని బిలమును త్రవ్వ ఆలోచనగా కట్టుకొనవలసియున్నది. సామాన్యముగా నిట్టి నూతులు మిక్కిలి సన్న యిసుకయున్న స్థలములందు కట్టుదురు. కొంచెము గండుయసుక యైనయెడల నీటియూజేగమునకు లొంగక క్రిందనే యుండుట చూచుచున్నాము. కావున వండునీల భూమిలందు ఎచ్చటవైతే మిక్కిలి సన్న యిసుక పొరలో మట్టిమున గన్నట్టి చున్నచో అచ్చట కృతకారము రంధ్రాధారమున నీటిని యూరతెట్టి నూతులను గట్టుచున్నాము. ఈరీతిగా పనిచేయుటవలన వడకట్టునూతులు ఊటనూతులుగా మారుచున్నవి.

ఈ సంగతులనుబట్టి వండు నీలలందు రెండురకముల నూతులను త్రవ్వవచ్చునని తెలియుచున్నది. ఒకటి ఊట నీటినూతులు; రెండు కట్టుబావులు. వీరిలో మొదటిరకము మనదేశములో చాలాభాగముల వాడుకలోనికి వచ్చియున్నది. వీరి విషయములో ప్రభుత్వమువారును ఇటీవల తమ ఇంజనీరింగు సాధనమునెల్ల నుపయోగపరిచి వ్యవసాయదారులకు నుపకారము చేసినారు. మొట్టమొదట పరీక్షార్థమై 'బోరింగు' చేసి యెంతలోతున అచలముగ లేకడి వొరకునో చూచుట యొకయుపకారము; రెండవది, అదివరకువాడుకలోనున్న బావులను పరీక్షచేసి, తిరిగి లోనూతనొకదానిని త్రవ్వ అంతకు లోమట్టుమున నున్న స్థిరభాగమును బోరింగుపద్ధతిమీద కనిపెట్టుచున్నాము. ఈయనూతులతో ఊటనీటినూతుల సంతకంతకు మేలుపరచుచున్నాము. ఈవిషయములో నికచెప్పవలయునది ప్రభుత్వమువారును వ్యవసాయదారులును వారుచేయు ప్రయత్నములను ప్రానికతో కొనసాగింపుడని కోరుట తప్ప నేలులేదు.

ఇక "వడకట్టునూతుల" విషయమెచెప్పవలసియున్నది. ఇదియే నిజముగానున్న కష్టము. ఈకష్టమును గుఱించి యింతకుముందే కొంతవ్రాసితిమి. ఈకష్టమునకు ముఖ్యకారణము భూగర్భమున, నూతపు నాదిక అడుగుననుండు సన్న యిసుకయే ఈసన్న యిసుక నీటితోకూడ రాకుండ యేదియైన నాలోచన చేసినచో, ఈవాదిరనూతులు ఊటనీటి నూతులకంటెను నుపయోగకరములగును. పశ్చిమపంజాబులోను, సంయుక్త పర

గణాలలోను, ఎన్నెన్నియో పరిహారముల నాలోచించినారు గాని యొక్క టియోను అభివృద్ధినిద్ది నొసగలేదు. కష్టములకల్లు మూలకారణము తిరిగి కనుబడుచునేయున్నది.

పరిహారమార్గము గోచరింపకపోయినను, ఇప్పటిలో దేని విషయమైపాటుపడుచున్నామో స్పష్టముగా తెలిసికొనవలసియున్నది. చతుకగాను, ఉపయోగకరముగా నుండి, యే యిబ్బందికి చోదీయట్టి యొక వడకట్టు నూతచట్రము కావలసియున్నది. రెండు ఎడ్లమోటుకు నొకదినమంతయు తగినవని నొసంగగలిగెట్లు ఉండవలయును. అనగా గంటకు 1500 గేలనులనీటి చ్చుమండవలయును. ఇట్టి నూతని కట్టుటకు కల్లముతోడుటకు మొత్తముమీద వెల 1500రూపాయల కంటె నెక్కువ కాకూడదు. అన్ని విధముల బెత్తితీసి గురింపుము మన మాలోచింపవలసిన సాగంకములు మూడు కలవు. 1. ప్రభుత్వమువారు ప్రధానపాంచి ఫలోత్పాదకమగు నొక వడకట్టుబావిని తయారుచేయు మార్గమును కనిపెట్టవలయును. ఈ బాధ్యత ప్రభుత్వము లేవా వహించవలసియున్నాదు. ఏల యనగా సామాన్యము కలిగిన ఈ ప్రయత్నములు భూలాభమును కలుగజేయుటకుంటే, వారెవరును తీసు ప్రానిక వహింప నాలకు. కొద్దికొద్ది ప్రయత్నములవల్ల నుపయోగ మేమియు నుండదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారి ఈ బాధ్యతను వహించి వ్యవసాయ కృషిని ఉత్తేజింపుటగాలి!

2. యంత్ర సాహాయ్యమున ఊటబావులనుండి నీరు తీయుటకు నేయే సందర్భము లావశ్యకమో కనిపెట్టవలసియు నున్నది. ఇదియు వై కారణములవలన ప్రభుత్వమువారి వహించవలసి యున్నది.

3. ఈ సందర్భములు తెలిసిక విదప చేమాదిరి యంత్రము, పంపును ఉత్తములలో నిర్ణయించవలసియున్నది.

ఈ పర్యవసానములు తేలిచో ఈ దేశమున వ్యవసాయమునకు మహాపకారము జరిగి యే యవచ్చును.

జనరలు హాస్పిటలు.

మంగళవారమునాడు సాయంకాలముననే హాస్పిటలులో స్థలము సరిపడినది. ప్రబలముగు గాయములు తగిలిస్త వారి 15 మందిని వైద్యశాలలో చేర్చుకొనిరి. మంగళాదోక సింగారీ. ఇకని నెగర్ తుపాకితో కాల్చిరి. ఇతడు వైద్యశాలకు వచ్చి 2 గంటలకు చనిపోయెను. రాత్రి మరెకొంతమందిని తీసికొనవచ్చిరి. రోగులను చేర్చుకొను గది వీరితో నిండిపోయింది. వైద్యవిద్యార్థులు గూడ నుపచారికలకు తోడుపడి టిక్కుట్టిరి. తుపాకులతో కాల్చబడిన సింగారీలను ముగ్గురుని మర్తనా పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొని పోయిరి వారు ముగ్గురు సచివకర్త చనిపోయిరి.

బల్లారి శ్రీలనభ.

జాను 20 తేదీని బల్లారిలో జరిగిన ఎనిమిదవ అర్ధవైశ్య మహాజనసభా సందర్భమున విచ్చేసిన శ్రీలనభయన వెంకటరాయ పురమందిరమున సభ గావించినారు శ్రీమతి సల్లా సాందర్భవల్లమ్మగారు అగ్రాసనాధిపత్యము కపించినారు. అప్పుడు శ్రీమతి శ్రీవిద్య సంగుసంగుణము మొదలగు నుపయోగకరములగు విషయములగుటచే వ్యాసముల చదివి యున్నారు అగ్రాసనాధిపతియును "శ్రీవిద్య"యన్ని వ్యాసమునువ్రాసి, యందు "హిందూ శ్రీలనభ యుఖ్యమైనవి దైవభక్తి, పరిభక్తి, శిశువులయందు ప్రేమ, మొదలగు వానిని గుఱించి ఆయాసందర్భములందు శ్లోకములతోను బద్ధములతో నొక చిన్న వ్యాసమును చదియున్నాడు

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD.)
అందరి మనస్సును రమింపజేయు
ఆటో దిల్ బహార్.

మనోరమ్యముగను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వవాసనమును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బాట్రుగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందనవనము మధ్యలోనుండు యెంత సుఖయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇకర వాసనలు యేవేయుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసిపంపుడు.

వెల ½ డ్రాము 1-కి రూ. 0-8-0	వి.పి. చార్జి రూ. 0-4-0 ప్రత్యేకము.
1 డ్రాము 1-కి ,, 0-12-0	
½ అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0	

ట్రబ్బోదిల్బహార్ సుగంధకార్డు ఒకటికి వెల 0-1-0.

వీటినితీయవచ్చును ట్రబ్బోదిల్బహార్ ను చేయవలసిందిగా తీయవలెను. ఈసుగంధ ద్రవ్యములు ప్రతి.ప.హారునట్టి గొప్పగొప్ప స్థేగుల దుకాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, జమ్మూనుస్థి, బొంబాయి.

జూ బి లు

I

గౌరవనీయ జిల్లా కలెక్టరు శ్రీమంతులు.

అయ్యో,

ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క స్వయం ప్రభుత్వ నియంతృత్వ ప్రాంతీయ శక్తిని 2-6-15 తేదీ ప్రకటించబడిన తేదీ చదివా దను, ప్రస్తుతము గుంటూరు జిల్లా కోర్టుకు ఒక బి.యె.బి.యల్. అయ్యునుగా కోర్టు కాలములో, డి.యె.బి.యల్.గా వెళ్ళిపోయి రనియు, వారిస్థానమునకు, ప్రస్తుతము, గుంటూరు సెంటరి సబుకోర్టు శిరస్తాదారుగా నున్న బి.యె.బి.యల్. గారు తగి యున్నారనియు తిట్టలేఖలు వ్రాయుచున్నారు. ఈ శిరస్తా దారుద్యోగము భారతీయులకే డెల్లెను బి.యె.బి.యల్.లను నియమించుచుండిన యెడల గుంటూరు జిల్లా కోర్టు హైస్ట్రీ గుమాస్తాగా కొన్ని కేసులనుండి నివేదించుచున్నట్టియు, నూరురూపాయల మాసవేతనము పుచ్చుకొనుచున్నట్టియు శిరస్తాదారుగులకు కావలసిన డిప్లొమేటు పరీక్షలన్నీయు పాస్ అయి యున్నట్టియు, సివిల్ క్లర్కువారి జ్ఞానమంతయు, అనుభవముచేతను, యోగ్యతలచేతను, సర్వీసుచేతను సంపా దించుచున్నట్టియు, యెడల శ్రీరాములు నాయుడుగారి సంగతి యేమి కావలసియుండునో యాది లేఖలు నూచింపవలె. అన్ని పరీక్షలు పాస్ అయి యోగ్యతలు గలిగి, సత్ప్రకృతులై యున్న యీ నాయకులగుట పించు పుచ్చుకొనువరకు హైస్ట్రీ గుమాస్తాలో గుంటూరు ప్రభుత్వ ప్రాంతీయ పరిశీలన చేసా?

గుంటూరు జిల్లా కోర్టుకు మెట్రిక్యులటన్ కీర్తిశేషు లయిన మం. వెంకటాచారిగారు శిరస్తాదారుగా నియమింప బడిరి. ఈయన తదనంతరము టి. భుజంగరావువంతులుగారును చి. వరదరాజులుగారును, వే. వెం. నువ్వారావుగారును శిరస్తా దారులై ఒకటి రెండు దుర్దోగముచేసి, ముగియులయి వెళ్ళి పోయిరి. తరువాత ప్రస్తుతపు అయ్యుగారు నియమింపబడిరి. ఈయన యిప్పుడు వెళ్ళిపోవుచున్నారని ఈవిధముగా శిర స్తాదారుద్యోగమున నుండువారిని శీఘ్రముగా మార్చవేయు చుండుటచేత జిల్లా యొక్క జాడిషల్ పరిపాలనమున కున్న పాల్గొలుపుకూడ నష్టముగా నుండును. మామూలములకొక మంత్రి మారుచుండినయెడల రాజుకంత సప్రయుగ నుండునో! అట్లే యీ శిరస్తాదారు మారుచుండిన యెడల జడ్జీలకు కష్ట ముగ నుండును. కాబట్టి ఈ సంగతులన్నీయు గుంటూరు జిల్లా జడ్జిగారును హైకోర్టువారును దయా దృష్టితో చిత్రించి శ్రీరాములు నాయుడుగారిని గుంటూరు జిల్లా కోర్టు శిరస్తాదా రుగా నియమించు చ్చుచును మనవిజేయుచున్నాను.

చెన్న పురివాసి.

II

10 వేలరూపాయల నిర్బంధమున వివాహము.

అయ్యో,

కోర్టువారలారా! చెన్న పురియను శ్రీమంతులగు పాన్డ లారు రమణారెడ్డిగారికి 80-8-1915 తేదీ నుమహారాత్తమున పాణ్యగ్రహణ ముహూర్తమును మిక్కిలి జయపథముగ జరిగినది తే 20, 21, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 వేలరూపాయలు ఇతర ఖర్చులు గల 10 వేలరూపాయలు ఖర్చుకాబడి నది. సంఘసంస్కరణం భిక్షామలముల యారెడ్డసంఘమున నెండు రెండు క్యూమెన్సు వివాహము సేయవలసినచెన్న పురియనుచున్నది. తనవాడే పట్టాభిరూపణిగారు ఈమధ్యవారి యింట్లో చేసిన వివాహమున కొద్దికృత్యమున నొక్కరోజుమాత్ర ము వివాహముచేరి. అందున వారికేమిలోపము నాటిల్లెనో తెలియకున్నది. వారుమాత్రము శ్రీమంతులుగారా? వారికి రెండు కళ్యాణము వాటిల్లెనా? అయితే వారగుడ పాటకచ్చేరియ మాత్రము కడలలేదు. కృత్యముల్గొనినందులకు స. ప్రో.వము మున్ను సెల్లూరులో జరిగిన మదరాసు రాజధాని సంఘసంస్క రణసభలో వివాహములలో నొకముమేళముల. విషయము గూర్చి ఖండితముగా కూడదనియు కిన్నులు లెగ్గించవలయునని యు త్తీర్ణానమును సమర్పించెను మనవారి నిరుపమాన వాక్యా రతకు నిద్రాసముకావలెను ఈవివాహము. నాటిసభలోనొక ముమేళము లనవలసివచ్చినది తనవాడే పట్టాభిరూపణిగారు పేర్కొనెడి. లెక్కనవారందరు ఖండితముగా కూడదని వాదించిన వారలెవర? ఇంతలో నుండిపోయిరా? సభ ముగిసిన వెనుక శ్రీపట్టాభిరూపణిగారు బయటకు వెళ్ళి "సభలయందు ఖండిం చిన నేమియులేదనియ్యము. కాగ్యములందు మా ప్రభుత్వమిదీక్షయని నుడిచి. నునవారు కార్యములందు మా ప్రభుత్వమిదీక్షయే తారాగ్రహ

ముగాదా? ఆంధ్రప్రదేశ్ లా? ఇచ్చట ఖర్చు సేయబడిన 10 వేల రూపాయలయినచో నిన్ను జాతులకంత విద్యాదానము చేయరాదా? అట్లున్న మీ విద్యావిషయములకు శ్రద్ధాసీతో లేదనిగారు నాయభిప్రాయము. ఈయెత్తమునూడ వెచ్చించిన యెడల నెంతసహకారిగా నుండునో చూడడు. నేకాభిమానులారా? ఇంక నైనను వివాహములయందు మితిమీరిన ఖర్చు లావర్యక సంఘమును బాగుగచి కీర్తి గడింప ప్రార్థకులు.

తమబోటి శ్రీమంతులు ముందకు గడిచినయెడల తక్కిన వారు ఆదారినేత్రొప్పుదురు. తమబోటి వారుజాస్తి ఖర్చు లావర్యక యెడల "పులినిజూచి నక్కచాతం బెట్టుకొన్నట్లు" మిమ్ముజూచి తగ్గవారును తమవద్ద లేకపోయినను మిమ్ముబోటి వారివద్ద నైక ఆప్పదెచ్చి కొంచెము హెచ్చుతక్కున మీ రోడ జరుపజాతురుగాన ప్రతివాని యందు ముందంజవేయుట మీబోటి నొప్పువారలు పూనుకొన వలయును. యథా మును వ్రాసినందుకు గినియకుడు.

సంఘ సంస్కరణాభి లాపి.

III

ఒక సలహా.

సోదరులారా?

మన దేశమునకు ఆరువుపట్టుపట్టెలూరు. ఈయంశము సాధారణముగ బరిశీలించినచో కల్లరకును విన్నపముచేసి మరియుండి నిర్వహణకాశము. ఒక దేశముయొక్క నాగరికత గాని జోన్నత్యముగాని బరిశీలించవలెనన్న పట్టెలూరునె ప్రమా ణముగ దీసికొని ఆలోచించవలసియున్నది. అయినచో నాగ రికత, సామాజికసీతి, సంఘసంస్కరణము, రాజ్యాంగసంస్క రణము, మున్నగునవి ఆభివృద్ధిజేందుకైట్లు? వీనికి ఆధార మేమి? మనదేశముయొక్క భవిష్యత్వమంతయు దేనిని నాశ్ర యించుకొనియున్నది? ఈ ప్రశ్నలకు ఆలోచించవలసియున్నది. వీనిన్నటికిని ఒక ప్రేయత్నకృతు విద్య! విద్య! విద్య! ప్రస్తు తమందు పట్టెలయందు పాఠశాలలో నేధముగా విద్యగరప బడుచున్నచో పరిశీలించిచూచెదము. వర్తమానకాలమందు జనులయొక్క అదృశ్యులతోను, నూతనోద్యమముతోను సమ కృతిలేనయు, హిందూసంఘసంస్కరణమునకు సన్నిహిత సంబంధించినయు, స్వతంత్రతనము, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము, క్రియాస్వాతంత్ర్యము, మున్నగునవి ప్రేరేపించవలయు, కలుకు బడియున్న ఒక గ్రంథకర్తయొక్కయు, పుస్తకము బడులయందు కేంద్రస్థానము నలంకరించుచున్నది వాచకపుస్తక సంఘము వారు ఇట్లుడూ చూడమన నూతనాదర్శనముకేతనైక వ్యక్తిస్వా తంత్ర్యమే గాక క్రియాస్వాతంత్ర్యమును బురికొల్పుపాఠములను గలిగ గ్రంథములను మాత్రమే పాఠశాలలో వాచక పుస్తక ములగ నిర్మించబడలేనన్న యంశము గుర్తెవగవలెను. లేని చో నేకాభివృద్ధియనునకు ఈ సంఘమువారు రాహువునలె అడ్డుపడుదురు. ప్రస్తుత వాలురు భారతవర్ష ముముక్క భవిత్వ వ్యయము నిర్మించుచున్నారు. శ్రేష్టసోదరుల మగు మనము ఇప్పుడు అట్టివారిని నిరాకరించిన భవిష్యత్కాలమందు మీ బరువు మోయలేక దేశమాత ఆపారవార దుఃఖమును బొంది మనలను శపించును.

అంతయుగాక పట్టెలూరు బడులలో జరిగెను వాలుర లూ సగమున రెండు వంతుల కంటే నెక్కుడు వాలురు ప్రారంభవిద్యతోనే అంత ముందించి వారికి నేరనాధారము క క్యసాయమును జేయుటకు ప్రారంభించుచున్నారు. మీ గ్రాత్రగ బడులనుండి వచ్చుచున్న ఏకాలములో ఏ పంటలు పడునో, ఏ భూమియందు ఏ విధము నాటిన ప్రజలముగ బయలుదేరి మంచి పంట నిచ్చునో? ఏ యెరువు యొక్కన బలవంతమా, మున్నగు క్యసాయ శాఖావిషయములు వీరికి తెలియమిచే ఆశాభి వీరికి ఒక గొప్ప మైధున ప్రతినిధిమునలె కన్నట్లుచున్నది కావునవీరికి నేరనాధారమునకుతోడ్పడు విద్య యేమియు నొసంగుట లేదని మనకు విశదమగుచున్నది. ప్రారంభవిద్యకు బొందు వాలుర కల్లరకున క్యసాయ శాస్త్రము నేర్పుట ముఖ్యకళ్యో మైంది. ఈ విషయము పట్టెలూరివారి కల్లరకును మనస్సునందు నాటుచున్నది. వారెవరైనవారు కరపత్రములను కొన్నిటి ముద్రించి పట్టెలకు పంపుచున్నారు. అనునిదినయమును విని కొందరు సంతసించెదరు. ఈ కరపత్ర మలననకరణములు మనస్సులు మొదలగువారు ఎంత లాభి ముందినను గొలుకును మాత్రము ఆపత్రములు ఏమియు లాభిం చుటలేదు. కావున దేశోద్ధారకులారా? మీరొక్క నెకవైకా ను నడుము కట్టుకొని బడులయందు క్యసాయశాస్త్ర ప్రాముఖ్య తను వాచక పుస్తక సంఘముచే యొప్పించి మనపట్టెలూరి వారి జాధను తొలిగించెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

మొద్యల సరిసంహారావు.

IV

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహారావు-పూర్ణ ఆచార్యు.

శ్రీయత గోపాలకృష్ణ గోపభూపకన మందిరమువారి ఆహ్వానము అంగీకరించి చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహారావు ఈ గ్రామమునకు 31-వ తేదీ దయచేసిరి. బొమ్మడిములకు భూగర్భమే వారు వచ్చుచున్నారన్న వాస్తవ గ్రామమంతయు మారుమోగెను. వారిరాక ప్రతినిమిషము ఆత్మాతురతతో నీరేపించబడెను. సాయంత్రము 4 గంటలకు సుమారు 800 మంది గ్రామస్థులు పాఠశాలాధికనమందు సమాజేశమైరి. ద్వా రమువద్ద లేఖనము ఈమహాసభను స్వాగత మొసంగుచుం డెను. భగవత్పూజ రమణీయముగా నలంకరింపబడెను. గోష్ఠి, గాంధీ, నాగోష్ఠి, లెస్లీ మున్నగుదేశభక్తులు, చిత్రపట ములనుండి సభవారిపై ఉత్సాహప్రకాశములైన దృష్టి ప్రస రించుచుండిరి.

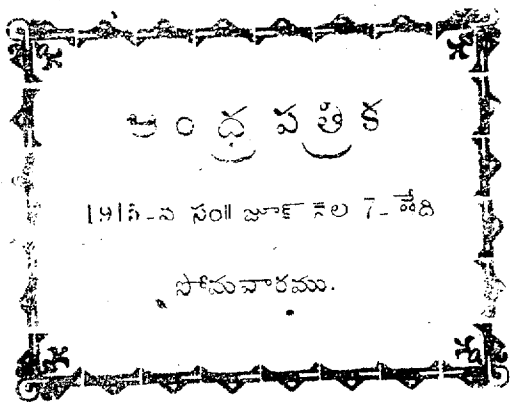
దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమయెను. పిమ్మట లక్ష్మీ నరసింహంగారు రెండుగంటలకాల మొక గంభీరవ్యాసము గావించిరి. వతఃమందిరమునకు గోష్ఠిగారి నామమిడుటలన వారికిగలిగిన యుమితానందమును తెలియబ్దిరి. గాష్ఠిగారి దేశ సేవా పరామర్శయు, స్వాగత్యమును గూర్చి వాడుకొచ్చిన మాటలు ప్రజలనునలలు కరిగించివేసినట్లున్నది. భాసవ్యాప్తి చేతనే దేశము బొమ్మడిత్యమునకువచ్చును, నానికి తోడ్పడునని రెండువిధములు—పాఠశాలలు, వరదమందిరములు. దేవాలయ ములకు మారుగా నరస్వత్వాలయములు గట్టింపుడని హెచ్చ రించిరి. వాచలన వాటివ్యయం నెంపించునః క్యసాయము వాచపడునః సంఘముభిగృహి జెందునః వ్యాసము తొలగునః అజ్ఞానాంధకారము పటాపంచలగును. సంపన్న లగేసులున్న ట్టియు, తాలూకాజిల్లాబోర్డుల మెంబరులన్నట్టియు నిత్యవేద గ్రామములో లోయరునెకండోచ్చాలు లేకపోవుట హాస్యా స్పదమౌరి. జనుచంద్రునిచే నాటబడి క్రమముగా శాఖోప శాఖలతో కట్టుచున్న అనైకవత్వ మహావృక్షమును నిర్మూ లింపుడనియు, వారిలో వారికి ఏమిమి మనస్వర్థమున్నను, వరదమందిరపాఠశాలాది గ్రామ పునోచ్చి విషయములందు మాత్రము విమర్శయతోనే దేశాభిమానులతోను ముందంజ చేయవలెనయు వాచకక్తి వారు తెలిసికొనలేనన్నదనియు, సహజమై ఆస్పత్ వాదాంతో వారకే ప్రోత్సాహవాక్య ములు పల్కిరి.

పిమ్మట కల్పిచిట్టి ఆచార్యుగారిచే ఈ గ్రామమున జాత్ర 1-వ తేదీనుంచి లోయరునెకండో చ్చాలు స్థాపించ వలెన్న తీర్మానము ఉపపాదించబడెను. రాజరత్నము గారు, వెంకటాచార్యుగారు వీర వెంకయ్యగారు మున్నగు వారు వారిని బలపరచిరి. ఉపవ్యాసకులు శామకూడ కమిటీలో జేరుటకు సిద్ధముగా నున్నారని సెల విచ్చిరి. గ్రామస్థులు 5000 గూ ంజ పోరుచేయగలిగెయెడ ల, రిక్కిమును మున్నగు వ్యాసములన్నియు తాము చక్క తెల్లెదమని ప్రార్థయతోట్టిరి. (గ్రామస్థులారా! మేల్కొ నుడు. తిరుణము పోగొట్టుకొనకండి. మీరు చేట్టిండి, కల్ప వృక్షము చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహారావంతి దేశభక్తులకు మన గ్రామములొడ పూర్ణమై ఆభిమానము గలిగి కష్టముల నును సాధింపజాలి కార్యము గలవారొకరియెడల వారు తిరిగి 9 వ తేదీక వచ్చెదమన్నామని శా. లెస్లీగారి ఆలోచించు కొనండి. వ్యవధి లేకున్న, అవమానములను మనస్వర్థమును, ఆక్షర్యమును పొందవలెంది. స్కూలు స్థాపించండి.

దేశములకందరిక ఒక్క విన్నవనది. పట్టెలూరువారు నడచిన దేశ సెప్పుడును వృద్ధి గాంచెద. (గ్రామములందు చేయ వలసిన కార్యముల నేకములున్నవి. స్వసహాయ శక్తి ఒకవత్వ ము బలపరచవలెను. స్కూలుల పతన మందిరములు స్థాపించ వలెను. పంచాయతీలు ఏర్పరచవలెను. ఆరోగ్య విషయక జ్ఞానము నెరవల్లనలెను. క్యసాయము బాగుచేయుటలెను. ప్రజలను తిను మామ్రులు గ్రహింపజేయవలెను. గోష్ఠములను సన్నిధి విధియులు వినిపించవలెను. దేశాభిమాన విషయము నాటవలెను. గమ్య స్థానమును నూచించవలెను. స్వపరి పాల నకు సిద్ధముచేయవలెను. లక్ష్మీ నరసింహంగారి నంటి తిడవ నాయకులారా! పట్టెలూరుల వదలును. అక్కడ చేసిన. ఉప వ్యాసములన్నియు వృధా అక్కడ విమరదేశభక్తులన్నియు మోసము. మీ సామగ్ధ్యమంతయు, మీ వాగ్ధాటి యంతయు పట్టెలకే వినియోగించండి. అప్పుడే దేశయాభివృద్ధియను చేరుకును కచ్చును.

ఆచారీ సీతారామయ్య.

ఏ. ఎల్. నరసింహము గారు వ్రాసిన వివేకస్వామిశ్రీవి
రమను చిన్న పాత్రము మా కార్యస్థానము చేరినది. ఇది సచ్చారి
శ్రుల గ్రంథమాలికలో మూడవ గ్రంథము. వివరణమున కవ
కాశము తక్కువైనను శిష్యులు ముత్తము. భావనిర్దుష్టము
గావున్నను కైలిభావాశయముగ నున్నది. పుస్తకము సారకాలల
కుద్దేశింపఁబడినదగుటచే భావాసాప్తమనుమాడ విశేషముగ
వాటింపవలసియున్నది.

మందుగుండుల యుద్ధము.

పదిమాసము లయినను నింకను యుద్ధము ప్రారంభమగుచుండునట్లే యున్నదని, దినదినము వార్తలను జదువువారలకు దోచవచ్చును. ఒకవిధముగా నీతీర్మానము నిజమేయగును. పదులయేండ్లుగనిర్దేశిన జర్మనీహటాత్తుగా పైబడునప్పటికి ఆంగ్లభూమియేకాదు, మొదటిదాడికి నెదురుపలక వలసిన ప్రాంసు రుష్యాలు కూడ తగినసాధనసంపత్తిగలవిగానుండినవి కావని లోకమంతయు నెరుగను. యుద్ధారంభమయినపిదప నీదేశము లేవిధముగాబలమును కట్టికొనుచువచ్చు చుండునదియు గూడవివిత మయియేయున్నది. జెలియము రూపు లేకపోవునంతటి దుర్బల నందుటయు నీపదిమాసములును నింకకొంతకాలము వరకును గూడ డాగురుమూతలాడు తెరంగున జరుగు పోరాటమున, మిత్రమండలివారు సిద్ధపడుటకు నత్యవసరము లయ్యునని విజయమంద దలంచు వారాలోచించు వ సివని. యుద్ధరంగావసరములు మాత్రమేగావు రాజకీయాధి కావశ్యకముల నన్నిటిని దూరదృష్టితో నాలోచించి వానికికావలసిన ఏర్పాట్లు లన్నియొక్కీకొనక మహాశత్రువు నెదుర్పబోవుట వివేకహీనమగు సాహసము కాకమానదు. ఆంగ్లభూమి లోకముయొక్క యాధికవ్యవహారములకు గుండెకాయవడిది. లోకమున కనవసరనష్టముకలు గకుండ దేశముననాంక సంతోభముపొడనూపకుండ యుద్ధమున కైతమకునుమిత్రమండలిలోని యితర రాష్ట్రములకును వలసిన సర్వసన్నాహములకును ద్రవ్యమును సమకూర్చుచుండుట సామాన్యరాష్ట్రములకు సాధ్యమగుపని కాదు. యుద్ధారంభ మగునప్పటికి లిబెరటుకొడ ప్రభుత్వముననుండినది. లాయిడుజార్జి ఆధికారికతగా నుండినాడు. అతడెట్లు యుద్ధసమయమునం దాంగ్లభూమియొక్క యాధిక సమస్యను నడపుకొని వచ్చినదియు ప్రపంచము త్తయు నదృశ్యమిది చూచుచునేయున్నది. ప్రజాపీడ లేదు. తోడుకు బెణకు లేదు. భరించరాని క్రౌత్త పన్నులు లేవు. మోసపు నాశ్చర్యములు లేవు. యుద్ధమునకు ముందు సంఘసంస్కారములకయి యెంత నయముగ ద్రవ్యమార్జింప పన్ని యుండెనో ఆరీతినే యుద్ధమునకుకూడ ద్రవ్యమార్జించినాడు. ఆర్జించు పద్ధతులను గనుబడిచినాడు. యుద్ధమును మాట వచ్చిననాటినుండియును నన్నికక్షలవారును నొకే పలుగుగా ప్రవర్తించుటకు నొప్పికొనిరనుట నిజమే కాని యా యొప్పుకొనినారే ప్రభుత్వాధికారమున నుండినవారు సాహసపక్షము నవలంబించి నచో నన్నికక్షలను సామన్యముతో నడువగలిగి యుండరనుటయు తలంపరాని మాటయే. కొంత కాలము యుద్ధముజరిగి స్థితిగతులు చక్కగా దేశమునకు బోధపడినం గాని శాంతిసమయమున భిన్నాభిప్రాయాలై యుండినవారు ఏకాభిప్రాయాలై దీక్షబట్టి పనిజేయుట తటస్థమదు. కావుననే ఆంగ్లప్రభుత్వ మహాశత్రువు తనసహకారులచే కార్యముల సాగింపించుచు సాధ్యమయినంతవరకు బయటి శత్రువులబలము తెరలు తెరలుగా యుద్ధరంగ

మున పడి తనంతట తానే విరుగుటకు దగిన సమయముల నెనర్చుచు దేశాంతర్గతమును వ్యతిరేక భావమును క్రమక్రమముగా గాఢతర గాఢతమ విశ్వాసభావముగా మార్చుకొనుచువచ్చి తుదకు అన్నికక్షల ప్రతినిధులను తనమంత్ర మండలి లోనికి యుద్ధమునందు విజయము సిద్ధముచేయుటకయి చేర్చికొనినాడు. తనసహకారుల కొందరు కాలమునుబట్టి మానుకొనినారు. ఉద్వేగులు మాత్రమున్నారు. అందులో లాయిడుజార్జి ఆధిక సమస్య సంతబోపేత మొనర్చి గుండు గుండుల వంకకు దిరిగినాడు. ఇంతకాలముగ నక్కడక్కడ ప్రభుత్వాధికారులను విమర్శించుచుండినవారును నోరెత్తకుండగలరు ఆంగ్లజాతియొక్క పూర్వాధికారముతో నవీనమిత్ర మండలి కార్యముల వారంభించుచున్నది. ఈవిధవర్ణననుబట్టి మధ్యకాలమున దృష్టి కరమగు పని జరుగలేదని దలంపరాదు. ఆంగ్ల హైందవ సహాయమున ప్రాంసు పరిపూర్ణముగా సిద్ధపడినది. ఫ్రెంచివారి విజయములు నేటిదినము యుద్ధభూమిలోని పశ్చిమరంగమున ప్రతిమానము లయియున్నవి. ఆంగ్ల సైన్యములు మిత్రబలములతో గూడ డార్డనల్లు జలసంధివద్ద విజయమును చున్నవి. ఆంగ్ల సైన్యములు జర్మను దక్షిణ-పశ్చిమ ఆఫ్రికాను స్వాధీనము చేసికొనినవి. ఆంగ్ల హైందవ సైన్యములు పారశీక సింధు శాఖాముఖమునుండి మెసాపొటేమియాను నాక్రమించికొనినవి. ఆఫ్రిమిండుకొనుచున్నవి. ఆంగ్ల సైన్యములు జపానుతో గూడి జర్మనీకి తూర్పుసముద్రములలోగల సామ్రాజ్యమును ధ్వంసముచేసినది. ఇవి యన్నిటికంటె నెక్కువగా నాంగ్లబలములు లోకపువర్తక వ్యాపారములను సురక్షించి తమ స్వాధీనమున నుంచుకొని యున్నవి. ఇంతియేగాక పదిమాసములకుముందు జర్మనీ పక్షపాతమువహించి యుండిన తటస్థరాష్ట్రములన్నియును నేడు జర్మనీని హృదయమున కంటగించుచున్నవి. నైతిక సానుభూతి ఆంగ్లభూమికడకే యన్ని నైపులనుండియు ప్రవహించుచున్నది. ఇట్టి తటస్థముగానుండి యుండి మిత్రమండలిని జేసినది. బగ్గేరీయా చేరుటకుసిద్ధమగుచున్నది. దానివెంబడిన బాల్కను రాష్ట్రము లన్నిటికిని ప్రవేశముతప్పదు. ఇంతబలముగా వాతావరణమును నీ పదిమాసములలో కల్పించుకొని లక్షలకొలది నూతన సైన్యములను కేటాగచేసియుంచుకొని ఐకకంఠ్యముగ నాంగ్లసామ్రాజ్యసంతయు నేటిదినము యుద్ధముయొక్క రెండవ యుగమున ప్రవేశించుచున్నది లాయిడుజార్జిగారు దేవదత్తమును బూరించినారు. నేటియుద్ధము ముందుగుండుల యుద్ధమనుటను స్పష్టముగా దెలియకేసినారు. జర్మనీ రుష్యా వంకన నెలుచుచున్నదనిన కారణము జర్మనీయొక్క మందుగుండులబలమే యని నెక్కించకొనించినారు. రుష్యా కొంచె మించు మించుగ హంగరీ బయభులగోనికి వచ్చియుండినది. నేడు జారస్లా ప్రెజిడెంటులను గూడ నదలి తూర్పునకు నొదిగినది. ఇది నిజముగా జర్మనీకి విజయమని లాయిడు జార్జిగారే స్ఫురింపజేసినారు. ఫ్రెంచి నా సిద్ధపడితారనుట జర్మనులకు దెలిసి నందున నానైపు సాహసించినరు నువయోగము లేదనుట కెల్లమైంది. కావున కొన్ని నెలలుగ జర్మనులు ఆఫ్రికాయలకు సహాయము చేయుటయందే నిమగ్నులయి యుండిరి. ఇట్టి యుద్ధములోపలే శించుటతోడనే ఆఫ్రికాయా కిరు నైపు లచిచ్చు లేకుండ కాపాడుటయై జర్మనీ కనసరమయ్యెను. అందుచేత నిటీవల జర్మనులు తమ మందు గుండు సామగ్రిల సంపూర్ణబలములను రుష్యాపై గట్టిపెయ్యాలో నుపయోగించువారైరి. రుష్యాకు మందు

గుండు సామగ్రి యంత, త్వరితగతినవచ్చుచుదిగాను. కొంతవరకు వారికి పుష్కలముగాసహాయముచేరుటకుగూడ డార్డనల్లుదారి యవసరము. ఎట్లయిన నేమి యెప్పటివలె రుష్యావారు కొంతదూరము వెనుకకు నొదిగినారు. ఇంకను కల్పియూ వదలిపోలేదు. వదలిపోరనియు జెప్పవచ్చును. ఒక ప్రక్కనుండి ఇటాలియనులయొత్తిడి ఆఫ్రికాయాకును పశ్చిమరంగమున నొత్తిడి జర్మనులకును త్వరలో హెచ్చగలదు. మరల నికొలనుగాని యాధిపత్యమున యథావిధిగరుష్యావారు ఆఫ్రికాయనులపైబడగలరు. ఇది తప్పనిక్రమము. ఈతప్పనిక్రమమును సాగించి తరువాత నొక్కుమొట్టి బలముగా దుండెత్తుకొరకే లాయిడు జార్జిగారు ప్రథమోపక్రమ మొనర్చినారు. జర్మనీవారు రుష్యావారిగుప్పలపై నొక్క గంటలో 200,000 బాబుగుండులను వైచుటను చిత్రించినట్లు వర్ణించి తమపనివారల నుద్బోధించినారు. “మనుష్యుల లోపమున గాని యుత్సాహ లోపమునగాని నాయకత్వ లోపమున గాని మిత్రమండలికి నష్టమురా లేదు. మందుగుండు సామగ్రి యుండియుండిన నేటి యుద్ధము ముగియవచ్చియుండును. మనము జర్మనీచొచ్చియుండుము. కర్మాగారముల బలముచే జర్మనీ గెలుచు చున్నదని. వారి క్రాంతమును భేదించుటకు మనకు సైన్యములున్నవి. ఉత్సాహమున్నది. కాని మందుగుండులుచాలవు” అని దేశమునకు విన్నివించిమెల్లొలిపినాడు. అవసరమగునెని నేజోకేపో నిర్బంధము గాకర్మాగారములలో యుద్ధసామగ్రి చేయింతుమని సూచించినాడు. కొందరు కర్మాగారాధిపతులిప్పటికే మందుగుండు సామగ్రిలుచేయ నేర్పరచినారు. ఒక్కమాసములోపల నాంగ్ల సీమలోని కర్మాగారము లన్నియు రాత్రింబవలుల మారక గోళముల సిద్ధముచేయగలవు. నిర్బంధసైనిక కిక్షణయు మంజూరుకావచ్చును జర్మనీయూటలింకను సాగినటుకొప్పించినను నది బహుకొలదికాలమేయని చదువరులు గ్రహింపవలెను. ఈ కొలదికాలములో జర్మనీ యెప్పటివలెనే యదృశ్యములతో లోకముయొక్క కండ్లనుగప్పి తనప్రజలను విజయములగునను మోహమున పడవేయగలిగినను గలుగవచ్చును.

సింహాశమునందలి కొలఃబోగలిగిన యల్లరులవార్తలను మాచువరులు చదువుచునే యుండురు. అట్టియల్లరులకు కొంతవరకు కారణము శాస్త్రులకును మహమ్మదీయులకును గలిగిన విభేదములట. కాని అల్లరులపరిమితినిబట్టి చూడ కొలంబోలో సాకుదొరకిన దోడికొందమురు మూక మిక్కిలి యెక్కువగా నున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. అమెరికాకు వెడలి యచ్చుట విద్యాభ్యాసముచేసి వచ్చుటకు పయనమై యుండిన ఇరువురు బళ్ళారి జల్లా విద్యార్థులు రు 15.0 ల వరకు అల్లరి గాండ్రకు నచ్చుకొనిరని వినుటకు మిక్కిలి చింతిలుచున్నాము ఇప్పటికిరమాంసు 50 పుండ్ల ఆయల్లరులలో చచ్చుటయు నాలుగువందలమృది గాయపడుటయు తెలియవచ్చియున్నది. ఇదియెంతయు భారము. అందులో మహాసాక్షికుడును సహింసయొక్క యవరమూర్తియునగు బుద్ధుని పేరుతో సంబంధముండుట మోరతుము. కొలంబోలో సైనిక సాహసము ప్రకటింపమైనది. ఒక కొలంబోలోనే కాక ముష్టిప్రక్కలనుగూడ ఒంగుచుండునల్లరులు త్వరలో ముష్టిపట్టబడుగాక యనియు నగరములోని యల్లరిపోతుల నికమ్మపై ననుతగిన నమ్రపులోనుంచుటకు ఈసంభవమునకు ఫలముగా మార్గము లేర్పడును గాక యనియు నమ్ముచున్నాము.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు

ఇంగ్లండును స్వీడును బాన్స్ డోక్టోర్స్ ముందుట.

లండను జూన్ 4:—ఇంగ్లండును స్వీడును బాన్స్ డోక్టోర్స్ ముందుట. అందులోని సావితులు కట్టించ బడిరి.

నాకాదళాధికారులలో సివిలులార్లు

లండను జూన్ 4:—దేశమున హ్యూగు గారు పార్లమెంటు సభ్యులగు జలంబర్గ్ గారి సోమన సివిలు లార్డుగా నియమింపబడిరి.

ఈ వారములో ముందబడిన చౌకలు.

లండను జూన్ 4:—2 వ జ్యూలైలో సంకల్పిత వారమున జలంబర్గ్ గారు, 8 అంగుల వస్త్రములనుంచి వి. మొత్త మీవారమున కచ్చివయ్యు తెల్లనయ్యు కలసి 1882 వాకిలు.

లాయునుజార్జి గారు కార్మి సంఘమువారి

కు పన్యసిం చుట.

లండను జూన్ 3:—మాంచెస్టరులో నొకసభ జరిగినది. ఈసభకు యాంత్రికలగు పనివారియు వర్తకసంఘ ప్రతినిధులును వచ్చిరి. లాయునుజార్జి గారియును పన్యసిందిరి. యుద్ధభరితము యాంత్రికాలవై నాధారపడియున్నది. నేటికి యుద్ధ సాధనము ప్రపంచము నిశాధము కలిగినది. రష్య సాలకన్న జర్మనులదగ్గ గుండ్లు గుల్లులు మన్నుగు యుద్ధపరికరము లధికముగ నుండుటయే జ్యోతులు జయింపఁబడుటకు నుభయకారణము. జర్మనుల యాంత్రికాలలలో నాయుధవిద్యాభివృద్ధి నాకు పరిమళుగు నేర్పాటులను చేయుట కలననే వారు నెఱపించుచున్నారను. మహాశూరులగు రష్య వాక్త్రై రెండులక్షల గుల్ల లాక్క గంటలో జర్మనులు ప్రయోగించిరి. మనము కూడ జర్మనులవై గుల్లుల ప్రయోగింప గలిగినచో వారి నీ సరికే ప్రాప్య నుండి తరుమగలిగి యుండుము. మనమీసకి జర్మనీలో ప్రవేశించి యుండుము. యుద్ధము నుగింపునకు వచ్చుచుండి యుండుము. ఇంగ్లండు సైనికులు పుష్కలముగ నున్నారు. ఇంక నెందరో చేరుటకు సిద్ధముగా నున్నారు గాని శత్రుసేనలను ఛేదించుటకు పరికరములు విరివిగా కావలసియున్నవి యాంత్రికాలల వారు వీరిని నిర్మించవలెను. పరాసుదేశముందలి యాంత్రికాలు చేయగలిగినవానిని ఇంగ్లాండుదేశముందలి యాంత్రికాలుగూడ చేయలేకపోవరి నాకు గట్టిపచ్చకములను. ఫ్యాన్సీదేశములో ప్రజలు ప్రత్యేకముగ యాంత్రికాలలనేర్పరచి పరికరములను విరివిగా నుంచుచుండుటకలననే పరాసువారు విజయములను ఒడయగలుగుచున్నారు. నేను మిమ్మునందరిని సహాయము చేయడని కోరుచున్నాను. దేశరక్షణ భావనప్రకారము నా యధికారముంతయును చాపుటకు నేను రాలేదు. మీ రందరను శిష్టముగ సంఘములుగ నేర్పడి అవసరముగు నిర్బంధము లేకుండ పని కొనసాగించుటకు మీ కిది చాల సహకారము కాగలవు యుద్ధ యుక్త విహీనులగు వారందరను నిర్బంధములగు వశము తక్కిన వారు జరియించుటకు యుద్ధసమయ మనుకూలమైనది కాదు.

నిర్బంధమున పనిచేయుచుట ప్రజాపరిపాలనకు

కృతీరకముకాదు.

నేర్పరులగు కార్మికులను నిర్బంధించి పని చేయించుట కేవలము నిష్పాదముకలదు. ఈ నిర్బంధము ప్రజా పరిపాలనకు కృతీరకముకాదు. కాని ఈకథతి మిక్కిలి యవసరమని తోచువరకును దీని సుపయోగించుటమాత్రము పొరబాటుకలదు. ఇంతవరకు స్వబుద్ధిని సైన్యములో చేరవారు చాల నుండిరను. సరికరములు చాల తక్కువగా చేయుచున్నది.

మాంచెస్టరువారి శ్రద్ధ.

ఇటులు లాయును జార్జి గారు రుపన్యసింపననే పరికరముల సధికముగ చేయుటకు గూర్చి మిక్కిలి శ్రద్ధవహించుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

లివర్పూలులో లాయునుజార్జి గారి యుపన్యాసము.

లండను జూన్ 4:—లివర్పూలులో లాయునుజార్జి గారిని గొప్పన్యాసము మొనరింపబడినది. పరికరములను చేయు భార్యగూర్చి లాయును జార్జి గారిటుల నుడివిరి. యుద్ధము

వలన గొప్పగొప్ప నూతన విషయములు ఆపదలును కలుగుచున్నవి. సామ్రాజ్యమును వారందరనుగూడ సంస్కారముతో పరిచేసినగాని మనము పారముగనలేము. ఈసంగ్రామమునందుల నేనెన్నడును స్థావరసాహసము లపారముగ చూపియుండలేదు. అట్టి యోధులను మన యజ్ఞాత్మకలన కను ప్రాణముల నర్పించవలసి కన్పించు విషయమును తలంచి నంతనే హృదయము కంపితమగును. నిన్ను మాంచెస్టరువారు తక్షణమే కార్యోత్సాహులై నాకు సంతకమును గలిగించిరి. తక్కిన ప్రదేశ జలలోని వారుగూడ గుల్లులనే కా ర్యోత్సాహులయ్యెదరని నాకు గట్టి నమ్మకము కలదు. విజయము మనకు సిద్ధమును విషయముననా కెన్నిటికిని సంది యములేదు. కాని సామ్రాజ్యమున నున్న వారందరు నేకవత్తుగా పరిచేసినచో మన విజయము మరింత కీర్ణముగా లభింప గలదు.

నిర్మాణ సంఘములు రాత్రింబగళ్లు పనిచేయుటకు తీర్మానించిరి.

లండను జూన్ 5:—లాయును జార్జి గారు పన్యసిందిరి. నాలుగు గంటలలోనే పరికరముల సధికముగ సిద్ధముచేయుటకు మాంచెస్టరులో నేర్పాటును చేయబడినది. ఒక నెలలో నెద్దనెద్ద సంఘములన్నియును కొద్ది కాలములో లాండ్స్ డోనులోను యాంత్రిక సంఘము లన్నియును గూడ పరికరములను రాత్రింబగళ్లు నిర్మింప జేసెదరు.

పనివాండ్లంగీకరి చుట.

పనివాండ్లు తమ శక్తి సంతయును ధాం పోయుటకు సంసిద్ధులై యున్నారని వారి నాయకులను చున్నారు. యుద్ధ చిహ్నమును ధరించుటకు వారాకు ర తతో నున్నారు. లాయును జార్జి గారి యుపన్యాసము ఖండితముగా నన్నందులకెల్ల వారును సంతసిందిరి. లాయునుజార్జి గారు 8 నెలలకు పూర్వమే ఇటులు పన్యసిందిరి చాలబాగుండి యుండునని వారసరిని వర్తకసంఘముల కార్యదర్శులు నుడివిరి.

జర్మనువిమానములు.

కొద్దిపాటి నష్టము కలుగుట.

లండను జూన్ 6:—నాకాదళాధికారు లెట్టుతెలియజేయుచున్నారు:—క్షణచింతరాత్రి జర్మను విమానములు ఇంగ్లాండు తూర్పునకును, ఆగ్నేయభాగమునకును, కచ్చి చాల చోట్ల బాంబులను వేసినవి. కాని కొద్దిపాటి నష్టము కలిగినవి. ప్రజలలో కొద్దిమందికి దెబ్బలు మున్నగు నష్టముకలిగినవి.

జర్మను-గూఢచారులు.

ఇంగ్లాండులో విచారణ.

మనందడన విధింపబడుట.

లండను జూన్ 7:—ఇల్లరు హావారు అను విదేశీయులు శత్రువులకు గుట్టుపెరుములు పెట్టుచున్నందున విచారించబడిరి. మల్లరుకు మనందడనయు, రెండవ వారికి ఏడుసంవత్సరముల దీర్ఘపాఠికవాసము విధింపబడినది.

మరియొకడు పట్టుకొనబడుట.

అధికారులెట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—రాబర్టు రోజంథాలు అను నతడు ఇంగ్లాండులో కొన్ని రోజులుండి నేల్లెపోవుచుండగా, పట్టుకొనబడెను. ఇతడు మరియొక జర్మను గూఢచారి-తన్న జర్మను నాకాదళాధికారులు సంగతిసందర్భములు తెలియజేయుటకై పంపినట్లు ఇతడు ఒకప్పుకొనెను.

కొత్తమంత్రులెట్లు.

రాజు అంగీకరించుట.

లండను జూన్ 4:—ఇంగ్లాండులో నీరుధ్వస్తాల్ల మెంటు ఏర్పికలు తిరిగి జరుగవలసియున్నవి. ఈ యెర్పికలు ప్రస్తుతము జరుగకుండ చేయవలసినవి శ్రాత్తముంబ్రలూక నిల్లుతెచ్చిరి. ఈవిల్లుకు రాజు గారంగీకరించెరి.

కపుర్రలూ మహారాజుగారి పెట్టి

ఒకదొంగ దొంగిలించుట.

సాట్టులేకుంటే జూన్ 4:—లోరెంహారు ఆర్మీను అనునతడు, కపుర్రలూ మహారాజుగారి పెట్టెను దొంగిలించెను.

దీనిలో చాల ముఖ్యమైన కారితములున్నవి. వీనిని పట్టుకొనిరి. తనకోసం ఒక జర్మను సేవనిగో సుబాధమున్నట్లు ఇతడు చెప్పుచున్నాడు ఈపెట్టె భోజనకాలలో మహారాజుగారి గదిలోనుండి పోయినది.

ఫిరంగి గుండు

రసవాద ద్రవ్యములను తయారుచేయుట

లండను జూన్ 6:—రత్నబాంబర్లుగా రుపన్యసిం చుచున్నట్లు నెలనిచ్చిరి:—ఫిరంగిగుండ్లను పరికిరచ్చు రెండు రసవాద ద్రవ్యములను బర్మరుమెండు అంకు కంపెనీవారు తయారుచేయుచున్నారు.

విషచాయు సృయోగము.

జర్మను పద్ధతులలో భేదము

కర్రలను గుట్టులగ వేసి ద్రావకములను పోయుట.

లండను జూన్ 6:—పోలండులోని, ప్రాప్య చెలిజి యములలోనుకూడ జర్మనులు విషవాయువులను ప్రయోగించుచున్నారు కాని ఇక్కడి పద్ధతులలోను అక్కడి పద్ధతులలోను భేదము కనుపించుచున్నది. పోలండులో 20 మెల్లెమారమునందు కండకములు మారుము నున్నచోట్ల కర్రలు, చెత్త, గడ్డి మున్నగువాని గుట్టులగ వేసి, వారిమీద ద్రావకములను పోసిరి. ఇవి నిష్పములుకొని, పొగలెగయ నాగంబొచ్చెను. కండకములు మరింతదిగ్గరనున్నప్పుడు విష వాయువులను వెదజల్లు సత్తుపెట్టెలను గిర్రాలు వేసిరి. వీరిలో కొన్ని ప్రేలినవి. కొన్ని ప్రేలలేదు. వీరిలో నేరియో రస వాదద్రవ్యము లున్నవి. విషవాయువులను వెదజల్లుచు న్నవి.

లండను ప్రెముసత్రిక

కేరును కొట్టివేయుట

ప్రతివాదులచేపు సంఘము.

లండను జూన్ 6:—మేజరు రిచర్డుసరుగారు వ్రాసి: ఈ త్రికమొకటి లండను ప్రెముసత్రికలో ప్రకటింపబడినది. ఈ త్రికమును ప్రకటించుటకు అధికారుల ఆజ్ఞయి పొందలేదు. దానిమీద పత్రికమీద కేసుచేయబడినది. ఈ కేసు ఇప్పుడు కొట్టి వేయబడెను. ప్రతివాదుల పక్షపు న్యాయవాది ఇల్లుంతెలియ జేసెను. శత్రువులకు ఏరో తెలిపెడి యుద్ధోత్సాహో మేము వీరిని ప్రకటించెను. ప్రస్తుతపు అవసరమునుబట్టి, ఆగ్నేయము దేశమునకు సాహాయ్యము చేయవలయు హెచ్చరించుటయే మాత్రమే పూర్వము.

మరణము

లండను జూన్ 5:—వెతుక నాకాదళమంత్రుగనుం డిన ఎం కామలీ పేటకు గారు చ పోయిరిని పా. సునగరమున ప్రకటింప బడినది.

ప్రాప్య

ఆస్పిత్తునుంత్రిగారు.

యధర్ధంగమునకు వెళ్లుట.

లండను జూన్ 4:—మరియొకవాడు మృతిగారు విమానదళ శిబిరమును పరీక్షించిరి. అతి చురుకుదనముతో వై మానికులు వాయుపథమున సంచరించుచుండుటకు మాచి చాల సంతసిందిరి. రెండు కానుకా రేగ్గజిబిట్టి రోగులుండు. స్థానములలోను ఇతరులేర్పరచిన స్థానములలోను జరుగుచున్నదాని నంతను ఆస్పిత్తునుంత్రిగారు న్యయముగ గమనించిరి. రోగులకు చాలభాగము నెప్పుడొకరిగిరి. వారందరు నత్యధ్వితముగు విజయనిశ్చితమును కలిగియున్నారు. కాలమాసము మనోహరముగ నుండుటచే ఆస్పిత్తుగా రెల్లయెడలను జరించి తాగ నిల్లినవైన్యముల యభిసందకములను బడయుచుండిరి.

మంచితరుణము

త్వరపడుడు!! త్వరపడుడు!!

6వ సంవత్సరాది సంచిత తయారైనది. 10000 పుస్తకములు బయిరూపనకు సిద్ధముగా నున్నవి. ప్రచురమునకు ప్రకటనముల బంపగోరినవారింకను యాలస్యముచేయరాదు మేటనే వ్రాయు. ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

అలసావాడ, జ్యూలై ౧:—ఈనాడు సప్తవాద జ్యోతి
 గారియేటబడినారంభమవుచున్నది. సి.సి.సి. త్రువగారు త్రా
 వుపత్తజేయగా పండితీవాండుగా కలుల జేష్టి. రాధా
 ప్రసాద మహారాజగారు నవ్యవాది. మహారాజు మహేశ్వర
 ప్రసాదగారు నవ్యమతావత్యమును చేసెదరి రాధాప్రసాదగారు
 కవియందు. శే శ్యామలకు విశేష. దువాగోడుకలులయియు
 పంతులుగారు కవియందు. వాగనవ్యము వాడుకనా
 యు నాత్మజ్యోతు నచ్చిరగిలి మహేశ్వర ప్రసాదగారు
 కవియందు. శే శ్యామలకు విశేష. తాత్పర్యమునందలి తా
 గ్యములు ఇత్రబోధనకలదిని రాధా ప్రసాదగారు అనకు
 దైయున్నట్లు శే శేరుడు. తా నెకరి నుదిష్టములను వివి
 యునందు. శే రాధాప్రసాదగారు మహారాజు సువాసి
 ను శే శేరుడు. మహారాజు శే శ్రీరామకవియగునా శ్యామల
 గారియేటబడి మాటలావతే.

అందును జ్ఞానము రి — నెట్లొగ్రుతు ఒక వైద్ద జగ్గము
నాకాదశము చాల్చిను సముద్రపునకునును దివి రిగాసింపు
శాఖలుండున్న రహస్యముద్ధ నాకలతో ఫిరంగులయుద్ధము
పకరిమించెనని యధికారులు పరికటించిరి.

లండను వ్యాయాసము — పోగు భవనము యుద్ధముగా
నవచేయు నక్కరలేదని వినునటదీ 43 ఏడ్లు వాటిని వాటిని
సరినిగూడ మగల సేవలూ చేర్చుకొనుటకు ఈలందు దొరకన
దువారు తుననముచేసిరి.

ఇట్లు.

గూంజిగిరి కోరకు యుద్ధము.

లండను జ్యూను 4:—కోము, ఇటలీ వారిటుల పోక తిండిరి. కర్మపులు ఇన్స్ట్రక్షన్స్ పార్సెంజున పెద్దపెద్ద బిల్లులను పోసి వానిని పైని పైని కులను పిరంగులను ఏర్పరచియుంచుటలన వాప్రాంతమున మేము శత్రువులను పలకడుటలతో మాకు చాల ప్రతిరోధము కలుగుచున్నది. జ్యూనునెల 3-వ తేదీన పెక్కు సారులు జయపజయములు కలిగినవిట్లు చిరగతు మాంటిగో వైభాగమును ప్రక్కలును గూడ మాకు స్వాగతమైనది. విజయమును పూర్తిచేయుటకు మేము కొంత సహాయసేవను రప్పించితిమి. ఇతరచోట్లగూడ మేము ముందుకు పోవుచున్నాము.

బ్రిటను ఇటలీ జేతములు.

ఆర్థికమంతుల సమాజేశము.

పైను జూను 5:—బ్రిటను ఇటలీ జేతముల ఆర్థిక మంతులు తమ తమ ఆర్థిక పుణ్యంతో నిదివరకు సమాజేశమై ముచ్చటించి. నేడు వీరిద్దరు కలిసికొని ఏకాభిప్రాయ స్థిరపరచుకొందురు.

ఇటలీ అధికారుల ప్రకటన

కోము జూను 6:—స్టిల్వియో మొదలు సమద్రము వరకును కొద్ది పాటి యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఆస్ట్రీయావారి ఫిరంగుల కంటే ఇటలీవారిని లాభము పొందేయోపీదభూమి మీద బాగుగాదనిచేయుచున్నది. ఇక్కడనుండి ఆస్ట్రీయా వారి కోటలు ధ్వంసముచేయ బడుచున్నవి. ముందుకు పోయిన స్థలములలో పదాధిపత్య స్థిర పడుచున్నది. చాలమంది సమునితులను సడిచివేయుచుండచేయుచున్నాము.

ఆఫ్రికా

కెమరూనులలో యుద్ధము

మొత్తముండలికి విజయము

శత్రువులను తరుముట.

లండను జూన్ 7:—వాప్రా ప్రకటన సంఘము వారిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—జరలు దోబెలుగారు కెమరూనులనుండి ఇట్లు తెలియజేయు చున్నాడు:—మొత్తముండలి వారు శత్రువులను సడచుచుండి తిరిగివెళ్లిరి. మరకంత విశేష సప్తము కలుగలేదు.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియావారి కృతనిశ్చయము.

రణరంగమునకు సేనలు.

పీఠున్నగారు ప్రసంగించుట.

మెర్రోబోరను జూను 5:—దేశరక్షణ మంత్రియగు పీఠున్నగారు నేడు ప్రసంగించుచు :ట్లు తెలిపిచిరి.—గూరంగమునకు క్రొత్తపైనితులను పంపించెదము.ఇదిగాక పైనితులు దొరికిన వారినిబట్టి పదాధిపతులములను పంపెదము.

ప్రతినిధిసభలో జక్కగారు ప్రసంగించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—రణరంగమునకు తగినంత మందిని ఆస్ట్రేలియావారు పంపించి యుండలేదు. తుపాకీబట్టకలిగినవారందరు యుద్ధమునకు వెళ్లవలయును. మనదేశములోని దిట్టమైనవారిపేర్లు తినికొనుటకు సూచించుచున్నాను.

కెనడా

కెనడా దేశములోని పంటలు

సమృద్ధిగా ఆకుకూలుముగవచ్చుట.

వివిధ గూన్ 5:—కెనడాదేశములో గోధుములు, బిలులు, బాన్స్ చచ్చుగు సమృద్ధిగా ఆకుకూలుముగవచ్చుచి.

యుద్ధనామగ్రీ.

యాంత్రికల సహాయము.

కోరంజో జూను 5:—బ్రిటనుకు వెళ్లి యుద్ధ సామగ్రిని తీసుకువచ్చే వైద్యులయొక్క సేవల ఇప్పించవలసిన దనియు 500 మంది యాంత్రికలను కేడాప్రభుత్వమున కోరిరి.

అమెరికా

అమెరికానియాను ముందుకుచున్నా

అమెరికావారు జర్మనీవారికి ప్రాసినలేఖ.

లండను జూను 4:—వాప్రా:—జర్మనీవారికి ప్రాయశఙ్కనలేఖ ప్రాసించి విల్లునుగారు ముగించిరి. నేడది పంపబడును.

గల్ఫ్ స్ట్రెటును టూల్పిడోచేయుట.

జర్మనీవారి తుమాపణము.

అమెరికావారి కోరుట.

వాపింగుటను జూను 5:—గల్ఫ్ స్ట్రెటును ప్రమాదవశమున టూల్పిడో చేసివచ్చుచునట్లు జర్మనీవారు తుమాపణ కోరుకొనిరి.పరిహారమొనర్చుటకు కూడ ఒప్పకొనినారు.

గ్రీసు

గ్రీసురాజుగారు

లండను జ్యూను 5:—ఏథెస్. పాలెస్సు రాజుగారికి నేడు శత్రుచిత్తము చేయబడినది. 10 యన ప్రక్కపెముకలో కొంతభాగము తినివేయబడినది. దానివలన కొంతబాధ తగ్గినది.

గ్రీసు దేశపురాజు.

అపాయనీతియందుండుట.

జబ్బుతిరుగబెట్టుట.

ఎథెస్ జూను 5:—గ్రీసురాజుగారికి 104 డిగ్రీల జ్వరము వచ్చిరి. శత్రువులయిన తరువాత జబ్బుతిరుగబెట్టిన దనుకొనుచున్నారు. ఇందువలన ఇంతజ్వరము వచ్చియుండవచ్చును. జర్మనీదేశములోని వైద్యప్రవీణులు వీరి మంచము దగ్గర, ఒకరాత్రింతయు ఉండిరి వీరిని బాగుండలేదట.

జర్మనీ

జర్మను లొప్పుకొనుట.

లండను జూన్ 5:—పరాసులు పోచెజువద్దనున్న పంచదార యంత్రాలను పట్టుకొనిరి బెర్లినులో సభికారులు ప్రకటించిరి.

జర్మను రాజ్యాంగసభలో

సాంఘికవాదులు.

లండను జూన్ 5:—జర్మను రాజ్యాంగసభలో సాంఘికవాదులు జరిపినచర్య ఎటులా వెల్లడియైనది. ఆహార పదార్థముల ధరలు చాల పెంచుగా నున్నవనియును కొట్టెలు మిక్కిలి పాడుగా నున్నవనియును, యంత్రాలలవారు లాభముల సభికారుల పంపకొనమండియు నిట్లు చేయుట న్యాయముగాదనియును రాజ్యాంగ సభలో సాంఘిక వాదులు వాదించిరి. ప్రత్యేక సభల యందు గూడ వీరు వార్తాపత్రికా స్వాతంత్ర్యమును రద్దుపరచుటను గూర్చి ప్రసంగించిరి. గతల పనివాండ్రు సితిమిక్కిలి సంతాపకరముగ చున్నదనియును, వారిలోలెవరైనా మాకు కూలిచాలదనిన వారిని కందకములలోకి పంపుచున్నారనియును వారు నుడిచిరి. ఇట్టి యన్యాయమునకు పనివాండ్రును మతిచివనో నట్టివారు మానవుల నిమిత్తమే దగ్గరని వారిలో నొకరు నుడిచిరి.

జర్మనీలోని అమెరికావారు స్విట్జర్లెండునకు వెళ్లుట.

లండను జ్యూను 5:—జర్మనీలో అమెరికా వారిని జర్మనులు నిశ్చయముగ సవమానించుచున్నందున నచట నున్న అమెరికను లండను స్విట్జర్లెండునకు వెళ్లిరి.

అమెరికా జన్మస్థానము వారికి ప్రబోధ.

లండను జ్యూను 5:—జర్మనీవారులైన అమెరికా జన్మస్థానముగాలిగినవారందరును వెడలిపోవుటకు సిద్ధముగా నుండవలయునని వారికి కార పూర్వకముగ హెచ్చరిక వచ్చినది.

జర్మను యువరాజు సైనికశిబిరము

పరాసువారు బాంబులను వేయుట.

చాలమంది హతులగుట.

అంస్టెర్డాము జూన్ 5:—బెర్లినునుండి ఇక్కడ కీ క్రిందివార్త వచ్చినది:—జర్మను యువరాజుగారి సైనిక శిబిరముమీద బాంబులను వేసివేసిన చాలమందిచనిపోయిరి.

జర్మనీ వారికి క్రొత్త కూజులు.

కట్టుటకు బిల్లు తెచ్చుట.

అంస్టెర్డాము జ్యూను 5:—క్రొత్తగ రెండు కూజులును, నాలుగు సబుపెర్రెయలను కట్టుటకు జర్మనులు త్వరలోనే ఒక బిల్లును పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టుదురు.

జర్మనుల రువాగతము

మాన్యు డిప్యూటీని తుపాకి వేసిచంపుట.

హేదరు జూన్ 5:—ఎ. మాన్యుగారిని జర్మనులు తుపాకివేసి చంపిరి. వీరు మాన్యుటెటెజునునకు డిప్యూటీగ నుండిరి.

టర్కీ

కానిస్టాంటు నోపిలును కాపాడుటకు

టర్కీవారు తమసేనలను కాక్సును ప్రాంతమునుండి వెనుకకు రప్పించుట.

లండను జ్యూను 5:—పెట్రోగ్రేడ్:—కాక్సును రంగమున శత్రుసేననుండి చాలఫిరంగులను పైనితులను వెనుకకు రప్పించిరి రివ్యూవారు గ్రహించిరి. మంచిమంచి పటాలము లన్నియు కానిస్టాంటు నోపిలుకు వెళ్లినవి.

మెసఫోటోమియా యుద్ధము.

సిన్టా జ్యూను 5:—జ్యూనునెల 4-వ తేదీన రాజప్రతినిధిగారికి జనరలు నిక్సనుగారిటుల తంలివార్తవచ్చిరి. జనరలు టవున్సెండుగారు కెప్టనువచ్చు. ఆర్. ఎస్. గారిలోడను సర్ వెస్లీకాక్సు గారిలోడను. ఒక చిన్ననాకాదళముతో వెళ్లగా అమరాగవర్షురుగారు జ్యూను నెల 8 వ తేదీ పగలు 1-30 గంటలవరకు 80 మంది యుద్ధ్యులతోడను 700 మంది సయినీకులతోడను లొంగిపోయిరి. అమరా ఇప్పుడు మాస్వాధీనమున నున్నది. జనరలు గారింజేతరుమబడి దోడిపోయిన తేనుసయినమును వారి వెనుకవచ్చిన యుద్ధసేనయును లొంగి పోయెను. మొత్తము 80 మంది సయినీకోవ్యోగులను 2000 మంది సయినీకులను లొంగిపోయిరి. 7 యుద్ధపిరంగులను 7 నాకాఫిరంగులను మర్రూరియు యుద్ధసాధనము 12 పెద్ద యుద్ధనౌకలను 1 పెద్దనౌక నౌక 8 చిన్ననౌకలను చాల తుపాకులను వివిధపరికరములను మాకు దొరికినవి. ఇంకను చాలమంది లొంగి పోయినవని తోచుచున్నది. వీరిలో 6 రు జర్మనులుండిరి. ఆర్థురిలోను 8 గుర్తి పట్టుకొంటిమి. 2 రు మాతులైరి తక్కినవారి గతి తెలియలేదు.

టర్కీ సేనలు.

సిన్టావద్దపకల్పమునుండి వెళ్లిపోవుట.

కయికో జూను 4:—సిన్టాయి ద్వీపకల్పములోను, సిరియాలోను ఇదివరకున్న టర్కీసేనలో చాలభాగము డార్జినల్పకు వెళ్లిపోయినది. ఇందువలన ఈజిప్టురజువు సంతోషముగ నున్నది.

వైనికలూరక వెళ్లి పోవుచుండుట.

ఎథెస్:—టర్కీవైనికలూరక సేనను వర్లివెట్టి పోవుచున్నారని ఇక్కడ చెప్పుచున్నారు. బ్రిటిషుసేనలుమైదులు, మాగ్గోరా గమద్రములో ప్రవేశించినది మొదలు విశేషముగ నిట్లు చేయుచున్నారు.

డాడ్లిచల్లుముట్టుడి.

పరాసు నౌకానాయకుడు.

వైన్అడ్మిరలుని కోలుగారు నియమించబడుట.

ప్యారిసు జూను 5:—డాడ్లిచల్లును మట్టడించుచున్న పరాసునౌకలకు వైన్అడ్మిరలు. నికోలుగారు నాయకులుగ నుండురు. గుప్తాట్లుగారు రెండవఅధికారిగ నుండురు. నికోలుగారు చిన్న వరుసులు నుంచినవరులు.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయాసేనల సంచారము

లండను జ్యూను 5:—కార్పేథియనులనుండి సేనలను వెడ్లిఫిరంగులను ఆస్ట్రీయావారు ఇటలీకి పంపుచున్నారని జనీవాలో తెలియవచ్చినది.

దక్షిణహిందూస్థానము

కూనూరులో సార్వజనిక సంఘము.

కూనూరు, జ్యూను 5:—పురపాలక సంఘమువారు ప్రాథమిక పాఠశాలలో చెప్పపురి న్యాయవాదులలోనున్న సిద్ధులగు ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద హిందువులకసభ చేసిరి. ఇచట నొకసార్వజనికసంఘము నేర్పరచి సమోదయించుటకు తీర్మానించిరి. ఆగంతుకులు చాలమంది సభకువచ్చిరి. వారి ముద్దయమునకు తోడ్పడుట కంగీకరించిరి.

బొంబాయి

శ్రీజాజుచక్రవర్తిగారు.

బొంబాయివారికి పంపిన తంలివార్త.

బొంబాయి జ్యూను 5:—శ్రీజాజుచక్రవర్తిగారి జర్మదినోత్సవ సందర్భమున శ్రీవారి సభిచేరించుచు బొంబాయి రాష్ట్రవాసులగు పాలిత పాలకులకమున బొంబాయి గవర్నరుగారు శ్రీవారి శతతంలివార్త పంపిరి. దానికి ప్రత్యుత్తరముగ శ్రీవారిటుల శ్రీలలి పంపిరి. బొంబాయిరాష్ట్రవాసులంపిన తంలివార్తనుచూచి చాల గుంతపించితిని. నామనఃపూర్వకములగు వందనములను మీరు వారి కెరిగింపగోరెదను.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT
EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

Premier at the Front.

London, June 4.
On another day, Mr. Asquith inspected the headquarters of the Flying Corps and watched appreciatively the agility of aviators in turning marvellously and performing wonderful evolutions. Mr. Asquith also saw the actual working of the convalescent homes and Red Cross detachments. An astonishing spirit of optimism prevailed among the patients, who were progressing splendidly. Beautiful weather prevailed as the Premier moved hither and thither receiving the greetings of the troops of different regiments "en route."

Visit to Indian Lines.

A dramatic incident occurred when he was approaching the Indian lines. A great welcoming fanfare was sounded by the Indian mounted trumpeters. After them were the Lancers and Mr. Asquith passed through great lines of lances glistening on each side of a dusty road as far as the eye could see, the green foliage making a striking background. Then the Gurkhas continued the line in their curious wide brimmed straw hats, and with their kukries gleaming at their sides. Next were the Sikhs, Pathans and Dogras, some from the trenches and some bound for them. The British infantrymen were also there, the Canadians mounted and afoot, and other regiments famed in the fighting at Neuve Chapelle, Hill Sixty, and Ypres. These straight lines of bayonets and the splendid bearing of the men reflected an extraordinary feeling of confidence and ability in the soldiers of the British Empire. Needless to say the Premier was intensely interested and frequently spoke to officers and men.

Scottish Regiments.

It was noticed that the Scottish regiments swinging along the road made a deep impression. Finally came a memorable meeting with Generals Joffre, Foch and Millerand at Sir John French's house, and a conference lasting half an hour.

MR. LLOYD GEORGE'S APPEAL TO
LABOUR.

Success Delayed by Shortage of Munitions.

Why Germany Wins.

LONDON, June 3.
At a meeting in Manchester of the Engineering employers and Trades Union representatives Mr. Lloyd George said that the issue of the war now depended on the workshops; the Russians had suffered a severe set-back in Galicia, and the great German success was due entirely to their overwhelming superiority in shot and shell and equipment of war. The triumph had been won by superior organisation in the German workshops. Two hundred thousand shells had been concentrated on the heads of the gallant Russians in a single hour. Had we been able to apply the same process to the Germans they would already have been expelled from France. We should now have entered Germany, and the end of the war would have been in view. We now had more than plenty of men for the equipment available, and more would respond to the call, but we wanted the workshops to provide the power to break through. He was confident that what the French engineers had accomplished the British could. The French victories were largely to be attributed to the private workshops of France. Mr. Lloyd George appealed for help to all. He had not come to branch great powers under the Defence of the Realm Act, but these would be most useful in enabling them to organise quickly and get rid of unnecessary difficulties. It was impossible in war time to wait for every unreasonable man to become reasonable.

Conscription Not Anti-democratic.

Compulsion in organising the skilled industry did not necessarily mean conscription. He denied that conscription was anti-democratic, but it would be a great mistake unless it was absolutely necessary. Hitherto the numbers recruited voluntarily were far ahead of equipment.

Manchester's Response.

The meeting passed a resolution pledging its support in the efforts to increase the output of munitions.

The Call To Liverpool.

The Need for United Effort.

LONDON, June 4.
Mr. Lloyd George had another great reception at Liverpool. Addressing the munition makers he said:—The issues and perils are great, and nothing can pull us through but the united efforts of every man in the Empire. Never before have our troops shown greater courage and endurance, and it would be horrible to think that they should fall owing to our neglect. He emphasised that Manchester's response on the previous day was gratifying, and he was confident that the same ready response would be found in other centres. He never doubted where victory would rest, but it would come sooner with the recognition of the difficulties to be faced by the united effort of all for the Empire.

Effect of the Appeal.

Firms Arranging to make Shells Day and Night.

LONDON, June 5.
Within four hours of Mr. Lloyd George's speech provisional arrangements were made in Manchester for the production of war material.
It is expected that within a month all the larger firms, and in time all Engineering firms in Lancashire will be making shells day and night.

TELEGRAMS.

Willingness of Workers.

Leaders of the workers state that the men are willing to devote their entire energies to these firms. They are anxious to have the war badge. The Secretary of the Federation of Trade Unions said that all welcomed the definiteness of Mr. Lloyd George's speech, and all regretted that it had not been made eight months ago.

SECRETARY OF STATE'S MESSAGE.

Compulsion in the Industrial Field.

Mr. Lloyd George's Warning.

SIMLA, June 5.
The Secretary of State's message to the Viceroy says:

Mr. Lloyd George, speaking at Manchester, said:— "It depends more upon the masters or men running the workshops of this country than upon almost any other section of the community whether Britain will emerge from this colossal struggle beaten and humiliated, or triumphant, free and more powerful than ever for good in the affairs of men. The Germans have achieved a great success over the Russians not because of the superior valour of their soldiers, superiority of generalship, or numbers, for no soldiers have fought more gallantly than the Russians, and they are commanded by a brilliant General and are unlimited in numbers. The German triumph is due entirely to superior equipment and overwhelming superiority of shot and shell, as the Germans have made use of the skilled industry and superior organisation of the German workshops. For the moment we have more than plenty of men for the equipment ready for them, but we want workshops to equip them with weapons. What I have seen has convinced me that the nation had not yet concentrated half its industrial strength. It is a war of munitions. The nation needs all the machinery capable of use for the output of munitions or equipment. We want to mobilise so as to produce in the shortest time the greatest quantities of the best and most efficient war material." Mr. Lloyd George demands compulsion, incidentally remarking that it was by no means undemocratic, and after paying a tribute to the manner in which the voluntary system had served us hitherto, hinted that in the industrial field compulsion may be necessary.

The Success at Chateau Hooge.

Buildings Captured, Lost and Re-Captured.

LONDON, June 4.
Field-Marshal Sir John French reports the capture on the night of the 30th May of some outbuildings of the ruined Chateau Hooge three miles East of Ypres. Our trenches there were subjected to a heavy bombardment, and fighting on a small scale has been continuous. At one time we were forced to evacuate the buildings, but last night we re-captured them.

A Fight for Trenches.

North-East of Givenchy last night we expelled the enemy from two hundred yards of his trenches taking 48 prisoners, but we were unable to retain the trenches after daylight owing to the enemy's fire.

Praise for the Territorials.

Unequalled Determination and Pugnacity.

LONDON, June 4.
The correspondent of the "Morning Post" in France pays a tribute to the territorials. He says they possess qualities which the regulars have in a smaller measure, namely, determination amounting almost to a lust for blood that has surprised even their commanders. During a comparative lull on the British front the Territorials manage to pick up a scrap here and there, and are always impatient to advance before the signal comes.

Another Air Raid on England.

East and South-East Coasts Bombarded.

LONDON, June 5.
The Admiralty announces that hostile airships visited the east and south-east coasts of England last night. Bombs were dropped in various places, but little material damage was done. The casualties were very few.

Spies in Britain.

Aliens Sentence 1 to be Shot.

LONDON, June 4.
Two aliens, Muller and Hahn, have been found guilty of espionage at Old Bailey. Muller was sentenced to death by shooting, and Hahn to seven years' penal servitude.

Another German Spy Arrested.

LONDON, June 5.
It is officially announced that another German spy, named Robert Rosenthal, was arrested on leaving England after a short stay. He confessed that he had been sent by the German Admiralty to obtain information.

New Minister's Election Bill.

LONDON, June 6.
The King has assented to the Suspension of Re-election of New Minister's Bill.

Admiralty's New Civil Lord.

LONDON, June 4.
The Duke of Devonshire will replace Mr. G. Lambert M. P. as Civil Lord of Admiralty.

A Week's "Blockade."

LONDON, June 6.
During the week ended 2nd June, eight British merchantmen were sunk by submarines. There were 1382 arrivals and sailings.

TELEGRAMS.

Manufacture of Chemicals for Shells.

LONDON, June 6.
Sir John Brunner in a speech mentioned that Messrs. Brunner Mond and Company had undertaken the manufacture of chemicals for shells.

Case Against the 'Times' Dismissed.

LONDON, June 6.
The case against the 'Times' for publishing an uncensored letter from Major Richardson has been dismissed. The counsel for defence emphasised that the whole object of the letter was not to give information to the enemy, but to arouse Great Britain to the greatness of the national need.

FRANCE.

BATTLE AT SOUCHEZ.

Further French Gains.

LONDON, June 4.
PARIS.—A communique says:—In the battle at Souchez, the French made further gains, including prisoners and three machine-guns. We made fresh progress in the "Labyrinth."

Violent German Attacks Repulsed

LONDON, June 5.
PARIS.—A communique says:—The Germans made three violent attacks on the Souchez sugar refinery and the trenches north and south. All were repulsed with heavy losses. The French remain masters of the positions taken, and have carried the German position north-west of Chaparet Rouge south of Souchez.

A German Admission.

A Berlin communique admits that the French hold the sugar refinery at Souchez.

The French Navy.

A New Vice-Admiral to Dardanelles.

LONDON, June 6.
PARIS.—Vice Admiral Nicol will command the French squadron in the Dardanelles and Guepratte retains the second command. Mr. Nicol is a brilliant officer and the youngest Vice-Admiral.

M. Masson Shot Dead.

LONDON, June 6.
HAYRE.—The Germans have shot M. Masson the Deputy for Mons.

A French Bulletin.

LONDON, June 6.
PARIS.—A communique says that the Germans made most violent general attacks on Abtain, Neuville and Souchez. All French positions were maintained and several German trenches were captured.

"THE LAST GERMAN STRONGHOLD."

Irregular Hand-to-Hand Fighting for
the "Labyrinth."

LONDON, June 4.
The special correspondents in France state that the French are at present engaged in furious and almost irregular hand-to-hand fighting some twelve miles north of Arras. The so-called "Labyrinth" which the official communique says they penetrated is a maze of trenches and redoubts covering an area of two square miles with miles of underground workings east and south of Neuville. The Zouaves are now inside dealing with the detested Bavarians and Rhemish Prussians. The "Labyrinth" is the last of the first class German strongholds between the French and Vimy which is the last barrier to Lens. The French cavalry have been active, cutting off isolated parties of the enemy.

French Still Advancing.

Further Captures in the Labyrinth.

LONDON, June 5.
PARIS.—A communique says fighting continues North of Arras. The French are still making progress. They have captured a trench and prisoners north of Louchenz and have advanced a hundred yards in the Labyrinth, south of Neuville.

A Paris Bulletin.

LONDON, June 5.
PARIS.—The evening communique says:—North of Arras our progress resulted in our securing more than two-thirds of the village of Neuville.
We gained 450 yards inside the "Labyrinth" fortification, where fighting continues without ceasing.
A very violent artillery duel is taking place over the whole section north of Arras.

A French Statement.

LONDON, June 7.
PARIS.—A Communique says that the battle north of Arras has continued very fiercely in our favour, several successful attacks gaining considerable ground.
We captured more trenches in the great Labyrinth fortification where fighting has been ceaseless for eight days. We now hold two-thirds of the Labyrinth simultaneously north of Aisne east of Tracy De Mont. After an effective bombardment, we captured two lines of trenches a kilometre long in a single rush and took two hundred prisoners and three fieldguns.

Obituary.

M. Camille Pelletan.

LONDON, June 5.
The death is announced in Paris of M. Camille Pelletan, Ex-Minister of Marine.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

Evacuation of Przemyśl.
Of no Military Value to Enemy.

ALLAHABAD, June 6.
The "Pioneer's" London correspondent cables on 4th June.—The fall of Przemyśl by evacuation does not affect the unbroken position of the Russian army. The enemy is believed to have got little of military value. Engines and guns were made useless before they were left.

SECRETARY OF STATE'S MESSAGE.

The Russian Offensive.
An Important Capture.

SIMLA, June 5.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—
On the left bank of the Lower San the Russians after a powerful advance on 2nd June pierced the enemy's lines and captured an important fortified position in the neighbourhood of Rounnik west, of which place they almost annihilated three Tyrol regiments. The Russian offensive on the whole front as far as the mouth of the Wisloka also continues to develop successfully. The enemy's attacks between Przemyśl and the Dniester were repulsed, but in the region beyond the Dniester the enemy, having concentrated very large forces near Strv, have succeeded in making progress in Poland. On the Bzura the enemy sent out a large cloud of gas which at first reached the river, but owing to change of wind was blown back and spread in their trenches.

Russia's Advance at Roudnik.

LAHORE, June 5.
The "Civil and Military Gazette's" London correspondent cables dated 4th June:—The Russian advance at Roudnik is part of her advance angle formed by the San and the Vistula. Roudnik is on the Sazran, 25 miles below the Jaroslav front, and runs almost due west to the mouth of the Wisloka.

Fresh Russian Successes.

Enemy Driven Back in Galicia.

LONDON, June 4.
PETROGRAD.—An official communique reports that the Russians have gained fresh success in Galicia on the left bank of the Lower San. They are continuing to drive the enemy back in disorderly retreat west of Roudnik. The enemy's attacks between Przemyśl and the Dniester were repulsed with enormous losses.

A Russian Communique.

LONDON, June 6.
PETROGRAD.—A Communique says that the battle in Galicia continues with undiminished fierceness. The communique records the Russian success on the lower San where the offensive continues successfully to develop. The Russians captured over thousand men yesterday. Large German reserves coming to the assistance of the Austrians three times attacked furiously but were repulsed. Elsewhere the Russians gained ground and repeated German attacks were defeated with heavy losses. The Russians also gained an important success on the Stryj front. After four desperate assaults had been repulsed the Austrians and Germans retired to their new position beyond the gun range. The Russians thereupon assumed the offensive. The battle continues.

Methods of Using Gas in Poland.

LONDON, June 6.
The German methods of using gas differed in Poland from those practised on the Western front. Straw linings of trenches, timbers and all kinds of debris were oiled in a series of bonfires on the twenty mile front and then sprinkled with chemicals. From these enormous volumes of smoke arose while the German artillery opened fire where the trenches were too near for bonafires. Bomb throwers threw tin boxes at the Russian trenches. Some had not exploded and were found to contain layers of moss with a chemical composition the whole emitting volumes of poisonous fumes.

A Russian Statement.

LONDON, June 7.
The Petrograd official statement says that the enemy on the Rvka river profiting by the change of wind tried making use of gas on June 5th and also fired chemicals which produced poisonous smoke. The Russians on the lower San continue to be successful and captured a village. The enemy pursuing the offensive eastward of Przemyśl repeatedly attacked on Friday evening in the direction of Mesciska supported by numerous heavy guns but they lost heavily and were unable to approach the Russian trench.

BELGIUM.

Severe Fighting in Ypres.

LONDON, June 5.
AMSTERDAM.—The correspondent of the "Telegraph" at Bruges telegraphs that severe fighting has again begun in Ypres and the Merin district. The Germans have lost heavily, especially from bayonet attacks, and the hospitals in Belgium are full of freshly wounded. A telegram to Amsterdam from Berlin admits that several were killed in the air raid on the Crown Prince's headquarters.

Exhaustion of German Armies.
The Denuding of Towns.

ALLAHABAD, June 5.
The "Pioneer's" special cable:—London 4th June. The Daily Telegraph's correspondent at Rotterdam says:—

TELEGRAMS.

The Allies are developing offensive on the front Birschoote-Ypres. A terrific artillery battle is raging in the northern part of the line, the enemy being pressed further back from the Yser canal. It is reported from the frontier that he has used the last immediately available reserves in Belgium, consisting of older men occupying towns. Even Ostend is almost denuded of troops.

TURKEY.

Turkish Troops Deserting.

LONDON, June 5.
ATHENS.—It is reported here that Turkish troops are deserting in masses, especially since the activity of the British submarine in the Sea of Marmora.

Turkish Withdrawals From Caucasus.

To Defend Constantinople.

LONDON, June 5.
PETROGRAD.—The Russians have discovered that there have been large withdrawals of Turkish troops and artillery from the Caucasian front. The best regiments have been transferred to Constantinople.

ITALY.

Meeting of British and Italian Finance
Ministers.

LONDON, June 5.
A telegram from Nice says the British and Italian Ministers of Finance, with their respective expert advisers, have already had an important interview and that a final conference will take place to-day.

The Struggle for Montenegro.

Italians Retain Possession.

LONDON, June 4.
ROME.—A communique says "Our offensive on the Isonzo River is encountering great difficulties on the ground of the formidable entrenchments numerous manned and gunned. After fluctuating actions throughout the 3rd June the summit and slopes of Montenegro remained in our possession. We brought up reinforcements to obtain a decision. The advance continues elsewhere.

An Italian Statement.

ROME, June 6.
An Italian communique says:—Minor operations are continuing from Stelvio to the sea. The superiority of the Italian artillery has been apparent on the Lavarene Folgaria plateau where the hammering of the Austrian forts is increasing. The infantry are consolidating the conquered ground and great masses of troops are concentrating smoothly.

An Italian Bulletin.

LONDON, June 6.
ROME.—It is officially announced that the fleet on June 5th cut the Austrian cables with the Dalmation islands, destroyed the lighthouses and observation stations on the islands and bombarded and damaged the Cattaro-Ragusa railway. A flotilla of destroyers though attacked by aeroplanes bombarded Monfalcone and sank several large sailing ships. The enemy's fleet was not seen.

Movement of Austrian Forces.

From Carpathians and Styria to Italian Frontier.

LONDON, June 5.
It is stated at Geneva that the Austrians are hurrying troops and heavy artillery to Italy from the Carpathians and Styria.

EGYPT.

Withdrawal of Turkish Troops.

LONDON, June 4.
CAIRO.—The population here are greatly impressed by the withdrawal of the bulk of Turkish troops from the Sinai Peninsula and Syria to the Dardanelles.

GREECE.

The King of Greece Operated Upon:

LONDON, June 5.
ATHENS.—The King of Hellenes underwent an operation to-day, and a portion of the tenth rib was removed, giving some relief.

King of Greece.

Condition Critical.

LONDON, June 5.
A telegram from Athens, dated June 5th, says the King's temperature rose to 104.3 and was ascribed to reaction after the operation. The German specialists spent a night in the sick room. The King's condition is regarded as very critical.

TELEGRAMS.

CANADA.

Excellent Canadian Crop Reports.

LONDON, June 5.
WINNIPEG.—The crop reports are excellent, especially with reference to wheat, oats, and barley.

Munitions.

Canadian Mechanics' Offer.

LONDON, June 5.
TORONTO.—Eight hundred mechanics have applied to go to Britain to make munitions.

HOLLAND.

Extension of Landsturm.

LONDON, June 5.
THE HAGUE.—An important new Bill has been prepared extending the Landsturm to all who have hitherto been exempted from military service.

Construction of New Warships.

LONDON, June 6.
AMSTERDAM.—A Bill will shortly be submitted to the Chamber authorizing the construction of two cruisers and four submarines.

GERMANY.

German Socialists.

Protest in Reichstag and at Public Meetings.

LONDON, June 5.
A report of a meeting of German Socialists in the Reichstag has leaked out. It appears that the speakers denounced the dearth of food and the badness of bread, although millers were earning huge dividends.

At meetings of protest against the muzzling of the press, it was said that the miners were especially hardly treated. They were sent to the trenches if they complained about low wages. One speaker said if workers submitted to such gross injustices they could not be human beings.

AFRICA.

Success in the Cameroons.

LONDON, June 6.
The Press Bureau says that General Dobell reports from the Cameroons that the Allies drove the enemy from a strong position at Njok. Our losses were not heavy.

AUSTRALIA.

Australia's Determination.

More Troops for the Front.

LONDON, June 5.
MELBOURNE.—In a speech to-day Mr. Pearce, Minister of Defence, said that in addition to sending reinforcements to the front the Commonwealth would send as many infantry brigades as it could get men. Mr. Cook, speaking in the House of Representatives, asserted that Australia had not sent sufficient men to the firing line. Every man who was able to shoulder a gun should go. He suggested registering every able-bodied man in the Commonwealth.

UNITED STATES.

Americans in Germany.

Arrivals in Switzerland.

LONDON, June 5.
Many Americans have arrived in Switzerland from Germany, where Americans are now openly insulted.

American Colony Warned.

It is reported that the American colony in Berlin has been unofficially warned to be ready to leave Germany.

German Apology to America.

For Torpedoing the "Guiflight."

LONDON, June 5.
WASHINGTON.—Germany has apologised for the accidental torpedoing of the steamer "Guiflight" and has agreed to pay compensation.

Theft of Important Papers of the Maharaja
of Kapurthala.

LONDON, June 3.
Salt Lake City.—A man named Lorenz Von Arnim claiming relationship with a German General of that name has been arrested on the charge of stealing a strong box of the Maharajah of Kapurthala containing important papers from his room in the hotel.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA

The Mesopotamia Campaign.
Turks Surrender Amara.

SIMLA, June 5.
His Excellency the Viceroy has received a telegram from General Nixon dated 4th of June containing the following information:—General Townshend, accompanied by Captains Nurn, R. N. and Sir Percy Cox in a small gunboat flotilla received the surrender of the Governor of Amara with some 30 officers and about 700 soldiers at 1-30 P. M. on the 3rd of June. Amara is now occupied by us in force. The troops captured comprised the advance guard of the Turkish forces retiring before General Goringe, and the main body following the above amounts to about 80 officers, 2,000 men, seven field guns, six naval guns on the gunboat Marmarice, 12 large steel barges, one large river steamer, three smaller steamers and a considerable number of rifles and ammunition of all sorts. Further surrenders are expected. Of six Germans with the Turks three are prisoners. Two were killed by Marsh Arabs and the fate of the sixth is doubtful.

War Cable to H. E. the Viceroy.

SIMLA, June 5.
The following telegram has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

4th June.—The Russian official explanation of the evacuating of Przemyśl is that the Austrians having destroyed all artillery and works before capitulation it was incapable of defending itself. Its maintenance would have forced the Russian troops to fight on an unequal and a very difficult front prolonged for an extra 22 miles and subjected to a concentrated fire of the enemy's numerous heavy guns. The Russians therefore withdrew all material taken from the Austrians evacuated the positions north and west of the town and concentrated on the east.

The 29 French aviators bombarded the German Crown Prince dropping 176 bombs and 1,000 carts.

The Italians are making slow but steady progress.

A British submarine operating in the sea of the North Sea torpedoed a large German transport in Pandern.

CALCUTTA.

Flood in Tippera.

Relief of Distress among the People.

CALCUTTA, June 6.
The flood in Tippera was considerable. The flood first came with twilight on Sunday last by the bursting of the hilly streamlet Howra, and soon the country round Agartala was under water. People from the hills left home and came to town. The Maharaja of Tippera came down from Kumjban and gave shelter to distressed people in public buildings of the State. The Maharani also looked after the women folk, several hundreds of whom were given shelter in the palace. The people are being fed by the Maharaja.

Breaches on Assam-Bengal Railway.

Several breaches are reported in the Assam-Bengal railway owing to the flood. The bridge between Shan-shernagar and Banugatch stations was washed away. Another bridge off Nayanpur was also badly injured.

The Trial of Nine Bengali Students.

CALCUTTA, June 6.
Nine young Bengali students who have been arrested in connection with the Pabna dacoity will shortly be put on trial at Kushtia. The last man arrested is a graduate. His name is Bejoy Lahiri, and he was arrested at Bogra.

Collision of a Goods Train with Tucks.

HOWRAH, June 6.
Yesterday evening a goods train collided with three tucks at Panagar near Ondal which had been blown out of the siding by a severe storm. Out of the three men sleeping in tucks two were killed and one injured.

HISTORICAL DISCOVERIES.

Two Present Day Villages once Seats of Learning.

CALCUTTA, June 7.
Some historical discoveries of great importance were made while making excavations in the villages Bairason and Suspur in the Dacca district. In the former village a stone image of Vasudeva and a brass image of Buddha were found. Bairason was the seat of the celebrated monastery where Athisdipaukar the great Buddhist saint and scholar of Eastern Bengal studied in tenth century. Stone pillars and statues have been found in the village Suspur which show that it was once capital town. It is believed that a Hindu King probably one of Pal dynasty reigned in Suspur when it was attacked by Gazis about the middle of the fourteenth century. The Gazis demolished temples of this village and gave the name of Gazikhati to the river Karai which flows to Ihaleswari. The ruins of the palace of the old Hindu Kings are still to be seen in this village.

THE BENGAL VOLUNTEER CORPS.

Arrangements to Find Work.

CALCUTTA, June 6.
It is now believed to be practically settled that the Bengal Volunteer Field Ambulance Corps will be utilised as a stationary hospital on the line of communication. Arrangements to send the men for this purpose are now completed.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

The King-Emperor Thanks Bombay.

BOMBAY, June 5.
His Excellency the Governor of Bombay having sent to His Majesty the King Emperor, on behalf of the Government and people of the Bombay Presidency, a telegram of congratulation on his birthday, His Majesty has been graciously pleased to send the following reply:—“I have received with much pleasure the message which you sent from the people of the Bombay Presidency. Will you convey to them my sincere thanks for their expression of loyalty.”

PUNJAB.

Multan Special Tribunal.

The Lashari Dacoity Case.

MULTAN, June 5.
The special tribunal took up the Lashari dacoity case to-day, in which 41 accused are on trial, ten are absconding and proceedings are dropped against 131.

Messrs. Rai Sahib Gulab Singh and Sons.

Appointment of Receivers.

LAHORE, June 5.
The Senior Sub-Judge at Lahore to-day passed orders in the prohibition suit between two brothers, Rai Bahadur Mohan Lal and Lala Lalchand, proprietors of the well-known printing firm of Rai Sahib Gulab Singh and Sons, directing four receivers of the estate the Hon. Bakhshi Sohan Lal, Lala Mulukraj Pundit, Balakram Pandya and Seth Chamanlal to file securities of Rupees 25,000 each, and suggesting that they should allocate between themselves the duties as defined by the Court's orders.

A Candidate Sending a Bribe

Registrar of Punjab University.

LAHORE, June 5.
A candidate recently offered a bribe of Rs. 500 through office to Rai Bahadur P. N. Dutt, Asst. Registrar Punjab University, asking for favour in the intermediate examination. On inquiry made by the Syndicate the candidate admitted sending the money and the letter. The Syndicate then decided that the amount of Rs. 500 should be returned and the candidate rusticated from all examinations but no legal proceedings be taken against him.

UNITED PROVINCES.

The Dumraon Raj Case.

ALLAHABAD, June 6.
During the hearing of the Dumraon Raj case before the District Judge of Sahabad, Pandit Shivanandan Pandey, further cross examined by Mr. B. C. Mitter, said Maharaja Radha Prosad was a truthful man. He never heard before that Radha Prosad had said that Maharaja Maheswar Bux had renounced the world. He did not hear Maheswar Bux saying he got the Raj by right of inheritance according to usage and custom of the Dumraon family. He was not aware that Radha Prosad was anxious that a boy should be adopted either by himself or by his widow after his death. He was not aware that the draft bill was drawn up by Radha Prosad six years before his death. Maharani Devi Prosad Kuari never appeared before him face to face.

AN INTERESTING DEFAMATION SUIT
Judge's Decision.

ALLAHABAD, June 5.
Mr. L. G. L. Evans, I. C. S., Assistant Commissioner, Ajmere has disposed of a very interesting defamation case arising out of two petitions forwarded by the accused persons Mohan Lal and Ghisulal to the Assistant Quarter-master-General, Mhow Division, making certain allegations regarding the complainant Sheo Narain who had been for 19 years Bazar Chaudhuri of Nasirabad Cantonment. The passages complained of insinuated alleged dishonesty on the part of the complainant and the inexplicable acquirement of valuable properties. In passing judgment the Magistrate said:—This insidious form of attack was particularly popular in India. It causes an immense amount of trouble and annoyance to all parties those attacked, those petitioned, and those compelled to investigate. The Magistrate therefore thought when an instance of it is clearly proved to be defamatory it was necessary and desirable to impose an exemplary punishment. The Court sentenced each of the accused to six months' simple imprisonment and a fine of Rs. 1,000 in default six months' further simple imprisonment, Rs. 1,000, out of the fine, if realised, to be paid to the complainant.

The "Lusitania" Outrage.

U. S. Note to Germany.

LONDON, June 4.
WASHINGTON.—President Wilson has finished his Note to Germany, and it will probably be dispatched to-day.

Steamer Torpedoed and Sunk.

The Steamer "Inkum" has been torpedoed and sunk off the Lizard. Her crew of forty were saved.

The Simla Improvement Scheme.

Final Decision of Government.

ALLAHABAD, June 5.
The Government of India have now finally addressed the Punjab Government regarding the Simla improvement scheme.

TELEGRAMS.

SOUTH INDIA.

A Cosmopolitan Club for Coonoor.

COONOOR, June 6.
At a meeting of Indian residents held last evening at the Municipal elementary school, with Mr. S. Srinivasa Aiyangar, a leading member of the Madras Bar, presiding it was resolved to open a Cosmopolitan Club here and have the same registered. The meeting was attended by several prominent visitors, who promised their support to the new institution.

An Exciting Game at Hockey.

COONOOR, June 6.
Exciting game at hockey was witnessed at Aruvankadu last evening when the St. Josephs College and the Cordite Factory teams met at final for the Cordite Factory Challenge Cup. Both sides proved well balanced. When the whistle blew three goals stood to the credit of each team. Extra ten minutes play was allowed. During the first half of this extra period the College added another goal. Soon the Factory equalized. However the fourth goal of the Factory being disallowed a protest was laid and pending the decision of the Hockey Committee the result remains in suspension.

SIND.

Progress of the Government Wheat Scheme.

KARACHI, June 5.
So far Government's wheat business appears to be progressing well, and large quantities of wheat are exported from Karachi on Government account. The total arrivals of wheat by rail during the past month compare with the arrivals in the same month of 1914 and 1913 as under: 1913 May, 206,237 tons 20 cwt. 1914 May, 22,672 tons of 20 cwt. 1915 May 200,407 tons of 20 cwt. Some seventy steamers have already been chartered by the India Office freight broker in London for Karachi loading at rates varying between 50s. and 55s. and these are now arriving at and sailing from Karachi at the rate of about nine a week. Neither the N. W. Railway nor the Karachi Port Trust are likely to be strained by a business of this magnitude.

వాననమా నెలను చేయు విధము.

ఒక విశేష వృత్తులనాన గాని కొన్నివర్గాలనాని కొని వారుగా కావలెను. కానుమందగా 4 ప్రముఖులు ఆ విషయ చాక్కలు చేయవలెను. (ఇది అన్ని మందుల దుకాణములలో కొరవడు. తరువాత దానిని 2½ గంటల సేపు చల్లార నివ్వవలెను. తరువాత తెల్లని అద్దుకు కాగితముగా పోసి గాని లేక వడగోత కాగితములలో పోసి గాని దీని వడ పోయ వలెను. వడ పోత కాగితములు మందుల బజారులో కొరవడు. ఈ వడ పోసి న చమురు లో 2 ట్రైస్కోల చమురు నొక ఎసేముగి స్పెల్స్ చేసి దానిలో 2½ కులముల అల్పము రూట్లు చేర్చవలెను. పిమ్మట దీనిని 5 నిమిషములు కావలెను. ఈ రూట్లు గూడ మదుని లూడిలో కొరవడు. అప్పుడు చమురును గాఢమున ఎర్ర రంగు వచ్చును. దీనితో బుడ్డిలో పోసి వదులవలెను. మది రంగుగల తలనూనె ఏప్పుడును, దీనితో తక్కిన చమురు నంతను ఈ రంగుగల దానిగా చేయవచ్చును. అనగా తక్కిన చమురులో నీరంగు నూనెను పోయవలెను. దీనిలో చేర్చవలసిన కచ్చులు.

ద్రవ్యము	తయారు	ఎసము	గి	ప్రముఖులు
----------	-------	------	----	-----------

లెనుక ఆములు	"	3	"
-------------	---	---	---

కోసుమరీ	"	2	"
---------	---	---	---

లెనుక ఆములు	"	2	"
-------------	---	---	---

నెరనియము	"	1	"
----------	---	---	---

మమ్మలయలు	"	8	"
----------	---	---	---

కల్లీదేవీ హీకో నెలను గాని గాజీపూరు గాని మరీ ఏది

యైనను నుగంధ ద్రవ్యము 1 అవును

పిమ్మట దీనిని గాజు కాక్కుల తొక్క పెట్టెబుడ్డిలో

పోసి తే నే పట్టు పైకముతో పీచుచేసి యొక వారముకొలువ

వలెను. కోసుమరీ రీ సాములు వారుగా వదులుపుడువలెను

పిమ్మట దాని నుపయోగింపవచ్చును. కాకుల సేవకొరములు,

గాజు కాక్కులుగల తెల్ల సీసాలు మూడేసి

పానుల చమురుపట్టేది 6

నూసుపట్టేల్లు 8

6 దయ మెరుగులని

ఆరిములు చాక్కలు 4 అవును

అల్పము రూట్లు 1 పాను

ద్రవ్యములు ఆములు 1 అవును

లెనుక ఆములు 1 అవును

కోసుమరీ ఆములు 1 "

లా నెరనియము " 1 "

నెరనియము " 1 "

మమ్మ " 1 "

హీకో లేక గాజీపూరు నెలను.

ఈ సరకుల బాంధాయి చెప్పి పురి కలికత్తా పెద్ద పెద్ద

మందుల యదలలో నెలను నెలను కొరవడు. ఇందు విషయమే

ఇంకను తెలియగోరువారు కే సాంబశివరావు గారికి (వాయ

నగరం. ఇతర పరిశ్రమలను గూర్చి గూడ తెలియవలసిన విషయం

యను పేట్రెయట పత్రికకు వ్రాసి గాన వీరికి వ్రాయవలసి

వారు వీరి నిలాసమును తెలుపుచేసి చెప్పి పురిలోని స్వగ్రామ,

యాపత్రికకు వ్రాసిన తెలియవలెను.

4. మూలకై నిర్వోధము.

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన శ్రీ వార్ధింజి హాస్పిటల్
అందు నర్సింగుహామీ బ్రాంచికి గురు అసిస్టెంటు సర్జను
మంత్రి స్థాని కావలెను. అందుచేత మన ప్రతి తాలూకాకు
యొక ప్రావిలింగ్ యినమెక్కురు నెలకు రూ ౧౫-౧౫-౦౦
జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ప్రావిలిండు ధీర్వము
రూ ౧౦-౦-౦ కూడ నియ్యబడును. కావలసినవారు
గారి పేర వాసిని దగ

బైటనులో భారతీయులగు నైనికులకొక వైద్యశాల.

ఎఫ్. హెచ్. స్క్రిన్సన్ గారు ఆయకబాబాన కలెక్టరు వ్రాసిరి:-

1787-1789 సంవత్సరములలో ఆంగ్ల రాజ్యమునకు యువ రాజుగానుండి బాధిగారిచే బైటనులో సుమద్రతీర్ విద్రామ గృహముగా నిర్మింపబడిన రాజమందిర మిప్పుడు త్రేమోతము మగు కార్యమునకు వినియోగింపబడుచున్నది. భారతీయ నైనికులకు చికిత్స చేయుట కిది వైద్యశాలగా నేర్పరుపబడినది. ఆ వైద్యశాలాధికారియగు కర్నూలు జె. మెన్లోడుగారి యనుమతిని నేనిటీవల నా వైద్యశాలను చూచితిని. ఈ వైద్యశాల రెండు విశాలములగు భాగములుగానున్నది. వెనుక రాజమందిరముగా నుండినవొక భాగమున, వెనుక ఆశ్వశాలగాను కన్యా శాహజాబాద్ సానముగాను నుండినది. రెండవభాగముగాను నున్నది. లక్నోలో మొగలు ప్రభుత్వమున కిర్మింపబడిన కట్టడముల ననుకరించి యాకట్టడములచట కట్టబడినవి. గృహనిర్మాత మొగలు రాజులు రాజమందిరములయొక్క యునునీదులయొక్క యాకృతినిగాని భావమును గమనించిన యుండలేదు. అచట చికిత్స చేయబడుచున్న భారతీయ నైనికుల కట్టడములను యాద్యావకమును చూచి మరల వ్యవస్థాపన చేపట్టెను. వారసుకొందురు. "లక్నో కిమాఫిత హై" లక్నో కలనే యున్నదియని నేను వినుచుండగా నొక చుహుర్దీ యుడగు హుస్సేనునుడివెను. ఈ కట్టడము రాజమందిరముగానుండుట ౧౮౩2-వ సంఘన శ్రీ విక్టోరియా మహారాణి గారు సింహాసనమెక్కుటతో చెల్లిపోయినది. ౧౦ సంఘ నిరుపయోగముగ నుండిన పిమ్మట బైటను పురపాలక సంఘమువారికి ౨౦,౦౦౦ పానులకు విక్రయింపబడినది. మొదట కట్టబడిన సామ్యులో నమ్మకమువలన వచ్చినామ్యు శతాంశమైనను లేదు. పురపాలక సంఘమువారి కీకట్టడ వెంకటెయ్యముగమాదిరి నుండెను. వారు రాజమందిరమును జంతుకన్న ప్రదర్శనశాలగాను, ఆశ్వశాలను నడికచేరగాను మార్చిరి. గత సంవత్సరములలో యాధికార్యా లయమువారు దీనికొక వైద్యశాలగా మార్చింపగోర సంతోష పూర్వకముగ పాలకటనుమకా రంగీకరించిరి. ఈ కట్టడమును వైద్యశాలగా మార్చుభారము కర్నూలు జె. మెన్లోడు గారిపైన పడినది. అట్లు మార్పుట కన్నియో సకరణలు చేయవలసి వచ్చినది. పాటకుభాగధారములను నూతనముగ మరల మార్చుకట్టకలసివచ్చినది. వ్యయము తక్కువయును పాలక సంఘమువారు మురికికాల్వలను రెండవప్రక్కను త్రవ్వించిరి. వానిని మార్చుకట్టకలసివచ్చినది. నీటికి మంచినిటీ గొట్టములను దీపములకు ఎలక్ట్రిక్ లైటునుగొట్టములను వేయవలసినవచ్చినది. ఏమనిన కంటకుగాని దీపములకుగాని బొగ్గు సుపయోగింపరాదని నిశ్చయింపబడినది. ఆనిషీపములలో కొట్కొలండ్ల క్రెములుండవచ్చును. అవి కనబడకుండ కర్ర సరంబీచేసి దానికి మెరుగు గిలాబా చేసియుండిరి. వీని నన్నిటిగూడ మార్చి వైద్యశాలకు తెగినట్లు ౧౨౦౦౦ పానుల లోపుగా వ్యయపరచి ఆయన చేయించిరి. ఇందులో 2౦౦ మంది శోగులకు చికిత్స చేయబడుటకు పడక లేస్తరుపబడినవి అన్ని విధములగు నూతన చికిత్సా కరణములుగూడ నమర్చబడినవి. ఇది యంత్రుల వైద్యశాలల కొక ప్రకృతివైద్యశాల యని నిలంపవచ్చును.

ప్రధానద్వారమున వైద్యశాలలోని కేగ నొక పెద్ద పసారాలోనికి వెళ్ళితిని. వర్ష కాలమున నడయాడువాటి కీ క్రింది బడసి న చికిత్సా లోటు నుందురు. ఆధనమున నన్ని గదులలోనుగూడ నాప్తము సరిగ్ లగి దీగ్రిలు మార్చిమె యుండుటలు యంత్రీసాధనమున వాతర్పించి యున్నాను. అన్ని గదులలోనికిని మంచిగాలి సమృద్ధిగా వచ్చును. మేముచటనుండి యొక శస్త్ర చికిత్సాగారములోని కేగితిమి. వెనుక నిదిసాకశాల. ఇప్పుడు తెల్లని ఎడమల కేవలొ గదులతోడ విభజింపబడినది. ఇరవినొక పెద్ద గల్ల యున్నది. ఈ బల్లమీదనే ఎందరో వ్యాధిగ్రస్తములగు నవయములు శ్రద్ధింపబడినవి. శస్త్రచికిత్సలన దేవలనను గుణము కనుపడనపుడు కడపటి సాధనముగా సుపయోగింపబడును. లోగడి ఆస్ట్రోలరు నెలలో గుసాకీ గుండులన కాలు ఛిన్నాభిన్నమైన యొక ప్రొటెజిన్తో నేను మాటలాడితిని. వైద్యులధికముగు కృషిచేసి అతనికాలును బాగుచేసిరి. మాంసము దిను సొందువులకును పిమ్మటకును కాలుగురలను మార్చిమె దిను ఇతర జాతులవారికి నివట సాకశాలు విడివిడిగనున్నవి. ఇచట

కంటచేయువారందఱను బ్రాహ్మణులు. భర్తృశాస్త్ర నియమములన్నియు నచట పాటింపబడుచున్నది. మొదట నీ గ్యాసుమీద కంటచేయుట కంటవారికి వింతగా గనబడినదిగాని ఇప్పుడీటిదీమియునులేదు. వారివ్వకు కంటకు బొగ్గు నువయోగింపబడినను గూడ సుపయోగింపబడు లేదు. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక పాకశాలగలదు. వారి కచటనుండి కర్మకరణములు నొసంగ బడును. సౌతుడొనుండి మేకలను తోలుకొని వచ్చెదరు. వానిని మహమ్మదీయులు నిక్షులు పొందువులు నను జంతుహంతలు వారి వారి మతానసారముగ వధింతురు. కంటయిండ్లకు సర్వభాగములతో కూడిన స్నానపు గదులను జూచి మేము ముందుకు పోతిమి. అచటనొక పెద్ద హాగలను దానిలో ప్రక్కలు వరుసగా కేగబడియున్నవి. ఒక్కొక్క ప్రక్కమీద నొక్కొక్క శోగియుండెను. వీరిలో చాలమంది ప్రేక్షకులకు స్వాగత మొసంగుటకు ప్రక్కల మీద కూర్చుండియుండిరి. చదరంగము మున్నగువాటలు జరుగుచుండెను. ఎందరో సిగరెట్లు గాల్చుచుండుటచే నీల వర్షముగల పొగ వైకి లేచుచుండెను అందరు నత్తాహముతో నుండిరి. ఆప్టోగరుషీహౌసా ఇష్టగానే మికందజును నివటకులాసాగానన్న దా? ఆ సేనకుగగా చూసామో! బడాకు మీ ఆ య్యా దొర గారు చాలా టులాసాగానన్నదని వారందఱే క గ్రీవముగ నుడిచిరి. ఇచట నేకమీదను లియ్యబడిన నైనికోవ్యగులకు ప్రత్యేకముగ పడక గదులు పాకశాలలు విశ్రమించుగదులు స్నానపు గదులు మున్నగునవి యున్నవి. కొన్ని వారములక్రిత మిచట చాలమంది వీని నిండ నుండిరి గాని ఇప్పుడు వారందరును హిందూ కేశమునకు వెళ్ళిరి. వారిలో నొక్కఁడు మాత్రముండెను. ఒంటరిగా నుండుటచే నతని కబ్బునుపోకుండ నుండెను.

మొదటి విరాట్టుల ప్రకారమీ వైద్యశాలలో 50౧ డెడ కలు మాత్రమే ఆమర్చబడెను గాని నోకపాపిలు యాధమున భారతీయు లధిక పరాక్రమము చూపిన సందర్భమున పడకల సంఖ్య హెచ్చింప బడవలసి వచ్చినందున తోటలో 110 మందికి సరిపడు ప్రత్యేకగృహములు నిర్మింపబడినవి. రాజమందిరమున కీకార్యమున శత్రుశాల గలదు. దీని కొక విశాలముగు నాకరణ గలదు. కీకాయావరణమునకు నైకవ్యగలదు. ఇది పెద్ద పెద్దవల క్రింద విభజింపబడినది. అగదులలో గుర్రములను కట్టుచుండిరి అచటనే గుర్రము నెక్కి తిరుగుటకు తగిన విశాలప్రదేశము కలదు. వర్ష కాలము లో నచట పి కానచేయుచుండిరి. ఇచట నిపుడొక హాలో 150 డెడ కలమర్చబడినది. ఇదియే అన్నిటిలోను పెద్దహాలో. ఇచట నెయ్యి దానెయ్యుటకు నొకటి గా గాయములకు కడుగుటకును, శస్త్ర పరీక్షములను ఎల్లవినిటీతో శుభ్రీపరచుటకును నెల్లడి ప్రదేశములుగలవు. స్నానపుగదులలో సకలభాగములు నమర్చబడినవి. అచట నష్టాదకమును కీతలాదకమును గూడ గలదు. ఇచట హిందూదేశీయరు చేయుచేరిన స్నానము చేయుటకు సాకర్యములున్నవిగాని వైనికులు పాశ్చాత్యులవలెనే స్నానముచేయుట కలవాటుపడుచున్నారు. ఆసియాదేశీయకంట వారు గ్యాసుతో కంటచేయుట కలవాటుపడినట్లు వీరును పాశ్చాత్యస్నానమున కలవాటుపడుచున్నారు. బలశాలియునొక సిక్కునైనికుడు సుఖముగా నష్టాదకమున బోరగిల బరుడి యుండెను అతని పక్కను గూర్చుండి కొందరు భాయిలు అతనితో మాటలాడుచున్నారు. ఇచట నొక గదిలో ఎక్కు

రేనుపయోగించుట కేర్పాటులు చేసిరి. జర్మనులు చేసిన గుండ్లుముక్కలముక్కల క్రింద పేలిలోపల ప్రకటించును. అట్టిచిత్రము తెన్నినా నాకు వారు చూపిరి. ఈ వైద్యశాల నిర్వహిత భాగములుగానున్నది. ఒక్కొక్క భాగమున కొక్కొక్క పాశ్చాత్య వైద్య గాఢికారిగారిచే వ్యయంతయును యువ చారవిభాగమున నిర్వహించినపుడులేచే సదుగు. 6 మాసములక్రిత మీపురములందరేవో ఇతవృత్తుల నవలంబించినవారెంద్రుముండిరి. ఇప్పుడు వారు రెడ్ క్రాసు సంఘము చేరి ఇట్టి భర్త సేన చేయుచున్నారు. వీరుపురుషులైనను శోగులకు సర్వసవ్యలను బహుభాగ్యతతో చేయుచున్నారు. ఒహాభావల బాధ యున్ననుగూడ శోగులలో సుపచారకులలోను చాలమందికి గాఢమైత్రి కలుగుచున్నది.

బైటనుగరము చక్కని యాంగ్ల స్థానము. ఇచట సౌతుడొన్న ఆమచిన్ని కొంతలవరుసగలదు. కష్టములతక్కువ. మార్వకాంతిగల దినములు మొదలు. సుమద్రము మీద నుండి మంచిగాలి వీచుచుండును. ఇదివరకు చికిత్సించిన 1100 మందికి 4 గురుమాత్రమే చనిపోయినది. చదువులకు వింతగా కనబడును.

మహమ్మదీయ వని నిలిచిపోవుట.
2 వ థేదీ బుధవారమునాడు హార్మరులోపనిచేయుటకు కూలివాండు కేకపోయిరి. ఆస్ట్రేలియానుండి వచ్చినటుపాల కట్టలను నీనులలోనిదాకే పడకలలో నేసిరి.

METHYLOIDS
A speedy and reliable cure for gonorrhea. Far superior to injections. Cause no pain or stricture. Promptly check the discharge. Absolutely Safe. Convenient to carry-Easy to take. Be sure you get METHYLOIDS

Zymole Trokeys
"Antiseptic Throat Pastilles"
A novel and harmless treatment for common affections of the Throat and Bronchial Tubes, such as Coughs, Hoarseness, Tickling or Huskiness, Also purify the breath. Ask your Chemist for Zymole Trokeys

USE KATOL
AND NO MOSQUITOES WILL WORRY YOU
మనుష్యులకు వరప్రసాదము.
దోమలు, నల్లులు, చిరుటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధలనుండి తొలగింపబడుదురు.
ప్రపంచప్రసిద్ధిచెందిన బహువారిచే తయారుచేయబడినది

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది
కాటోల్ పాడరు.
నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిరుటలు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టో 1-5 లి. 0 5-0.
కాటోలు కట్టలు
దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును వాతర్పొలును.
240 కట్టలుగల పెట్టె 1-5 లి. 0 5-0
మీ ఆహారపదార్థములకు చీమల నశి, పడకటిగిడ్డకాయందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తకపేజీలను చిరుటలనుండి కాపాడును.
స్నేహ, ప్రభావిత మలేరియాతోగి మలు రాకుండి కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించిన వారు అదితేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అన్ని కెమిస్టు లైగ్రస్టు సాపులలో పొందుకును.
ఎ. అడన్ని, బిసాక, జిసాక వారిచే తయారుచేయబడినది.
సోలు ఏటెంట్లు:-
16
256
ప్రెసాబాబాబు రోడ్డు, మదరాసు

అమృతాంజనము

నొప్పలకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి మైన నుండు.
 ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
 సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.
 కలనోష్ణలు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు
 నొప్పులు, కీళ్ల పొట్టు, కడు నాతము, వాపులు,
 గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి
 అమృతమువంటిది. సువాసనగలిగియుండును.
 చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి
 లోకలి నొప్పులు నయితము పోగలవు.
 దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.
 కంఠభౌవచీటి చూచి కొనిన హాసము గలుగడ.
 అమృతాంజనమునకు సాటివేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 103, ఫేరీరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వపరిలా

ఇది వేదమునందుబట్టు సత్పురుషులను మరయు శకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపొట్టు, పాతవాయువుపొట్టు
 కడకట్టు, కీళ్లపొట్టు, కడు నాతము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి
 అమృతమువంటిది. సువాసనగలిగియుండును.

ఒక సీసానుండును వాడిన తోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
 సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా నెల రూ. 1-4-0.

కుటుంబమునందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు
 టును నుండు) నాగవల్లి కైలము వైపువలెను ముందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుమును 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనస్వాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

చిర్రుకాయము:—ఈమాత్రలను సేవించుట
 వలన అన్నము కదనముగను, తిక్తకోశము బాగు
 పడి సరస్రావతి క్రమముగ నుండును. మలబద్ధ
 ము మానును. 25 మాత్రల ద్రవ్య 1-కి నెల 1-4-0.

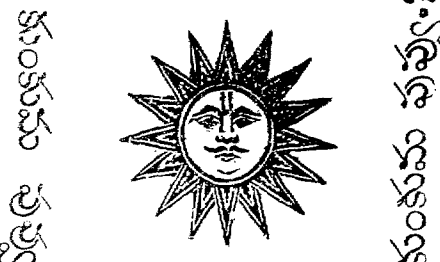
పచ్చకాయము	నెల కులం 1-కి	0-2-0
భంజుమ పువ్వు	" "	2-0-0
గోగోలము	" "	5-8-0
కన్నురి	" "	80-0-0

చుండుకు సూనె

నెల సీసా 1-కి 0-8-0 వి. కి. నహా 0-10-0.

ఈసూనెను రాచిన చుండు, పోయరాలుట, కల,
 నోకుమపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
 మోలకలకు చూచి బుగ్గ చచ్చి గెలుగ గలవు
 అమృతాంజనం డిపో 6 తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

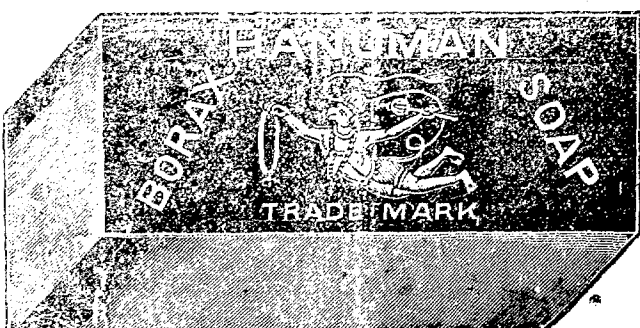
కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
 మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా
 ప్కను గమనింపుడు. కరస్పాండ్లు మొదలగునవి
 ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ,
 21, హమ్మంవీధి, బొంబాయి.

హనుమాన్

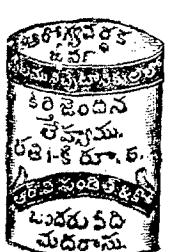
చర్మమునకు
 వాడెడుమును
 వ్యవస్థను
 సాగును.

బోరక్సునబ్బ.

ముఖమును
 యీసబ్బుతో ప్రతి
 దినము శుభ్రము
 చేయుచుండిన
 సౌందర్యము తపక్కు
 కలుగజేయును.

ఎస్. రంగనాథం, నెట్టి అండు బద్దర్లు, మదరాసు.

ఆరోగ్యవర్ధకజీవన్.

ఈలేహ్యమును, తప్పక 22 రోజులు
 భుజించినచో, పక్షులకు కలిగినట్టి
 కండ్లను, గుట్టుముట నడిచెడు నడకను,
 సింహమునకు కలిగియుండు బలమును
 కలుగజేయును. చెక్కురక్తమును కుద్ది
 పది నుంచిన క్రమము అధికరించును.
 40 రూపాయలయెత్తు రు 5-0-0.
 ఆర్. వి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందరువీధి, మదరాసు.

హానిలేదు. నిశ్చయము. గుణము కలిగి కీరును,
 అన్ని విధములగు మృత్యువ్యాధులు, మూలశంకలు, మేహ
 రణములు, పుండ్లునున్న గురవి యన్నియును 4 వారములలోనే
 తులసిపోవును. వారమురోజులకు సరిపడుమందు నెల రు 5-0-0
 రెండురోజులకు 5-8-0 పడుమందు ఉచితముగా పంపిణీయింప
 పంపబడును. నలయువా రిటుల వ్రాయవలెను.
 డాక్టరు ఉమాకాంత హాజరి, బ్లూమెన్స్ వల్లియ,
 164/1 మాజిల్లోలాస్త్రిటు, (బీదన స్క్వేరు) కలకత్తా.
 Dr. Umakanta Hazari Blood Specialist
 164/1 Majilchola Street, (Beadon Square) CALCUTTA

ముతుసంబంధముగు వ్యాధులలో

“యుటెరోనల్”

లేక స్త్రీలయొక్క ప్రాణమిత్రమును
 ఉపయోగించుడు.

దీనివలన ఋతుస్వయమున సరిగ
 మయలగాకుండుటగా, ఎక్కువ యగు
 టగాని అశలే గాకుండుటగాని నొప్పితో
 చేరియుండుటగాని, ఎక్కువ నయము
 గను. స్త్రీలకు సామాన్యముగ బలము
 నిచ్చుటగా, గర్భాశయ సంబంధ
 వగు వ్యాధుల నాటక పగుచుటకు
 గాని “యుటెరోనల్” ప్రాముఖ్యము
 కలించుచున్నది.

సీసా 1-కి రు. 2-4-0.

యుటెరోనల్ కెమికల్ కంపెనీ,

2 లోయరు చిత్తూరు రోడ్డు, కలకత్తా.

కంఠమును బాగుచేసి ఉచ్ఛ్వాసమున నువాసన గలి
 గించును. పౌష్ణమును పెచ్చించును. రుచిని గలిగించును.
 స్వరమును స్ఫుటముగాను హెచ్చుస్థాయి గలదిగాను జేయును.
 సాతకులకు, బోధకులకు, మిక్కిలి ఉపయోగము

తాంబూలముతో దీసికొనిన మిక్కిలి రుచించును.
 గొంతుకలో చల్లగనుండును. అశీర్వదమును అరుచిని మంచి
 ముందు. చుట్టకాల్చినవెంటే ఉపయోగించినట్లయిన ఉచ్ఛ్వా
 సముల నువాసన గలిగించును.

3 అణాలు పోస్తుబిల్లుల పంపినచో నొక పాకెట్టు
 మాత్రము పంపబడును. అది బహుదినములు రాగలదు. మాదిరి
 పాకెట్టు అర్థణా పోస్తేజిస్తాంపు యీక్రిందివారికి పంపిన
 పంపబడును.

ముల్లరు ఫిప్పు 21 నుంకు రామ శెట్టివీధి,
 మదరాసు.

నిత్యవశ్యకములు.

రు. ఆ.	రు. ఆ.
మేల్లెన మద్యము	సువాసనశ్యం కెడ్డుబుడ్డి 0-4
నశ్యం కేరు 1-కి 0-12	డిటో దజ్జె బుడ్డు 2-0
వీరే (కులములు 120) 2-4	తాంబూలముల నువాసన
వ్యాపారులకు మాత్రం 3-0	పొగాకు టీన్ 1-కి 0-4
అరవీరే అంబరికి 1-10	డిటో దజ్జె టీన్ 2-8
వి. పి. ఖమ్మలు ప్రత్యేకము.	క్యాటలాగు ఉచితము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపాలపెట్టెనెం 188 రు, మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర.

ఇదిరెండు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.
 ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగు
 భాషలో తెగినవటవ లతో కథలవలె వర్ణిత మ
 గును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారవి
 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0.
 (ప్రోప్రైజిలో సహ) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవ
 త్సరముచందా మందగ స్వీకరింపబడును.
 కలయువారు:—గా. నాగిస్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
 చింతాడిపేట, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

ధరలేదు. దేశ హితము పోషింపబడు.
 ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!
 ఆంగ్లవైద్యవిషయముందు ఆయుర్వేదపద్ధతులయం
 దును మనకుల అనుభవములల్ల సేకరింపబడిన వైద్యరహ
 స్యభరితమైన వైద్యవిద్య
 అను పుస్తకము కోరువారికి ధరగాని పోషింపబడిన లేక
 ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య నారాయణజీకేశవజీ
 20 చీనాబజార్, మదరాసు.